Handelingen van de raad van de gemeente Emmen

Jaar	Bijlagenr.	Categorie/agendanr.
2026		

Onderwerp

Openbare vergadering van de raad van de gemeente Emmen, gehouden op donderdag 24 september 2026 vanaf 19.30 uur in de raadszaal

Voorzitter : de heer H.F. van Oosterhout
Waarnemend voorzitter : mevrouw A.G. Louwes-Linnemann
Griffier : de heer S. Engelen
Aanwezige raadsleden (39) : de heer A. Arslan (Veilig Emmen), de heer R. Beuker (CDA), de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer H.A. Bos (Wakker Emmen), mevrouw L. Coljé (Wakker Emmen), mevrouw G. Croezen (Veilig Emmen), de heer D. Dekker (Wakker Emmen), de heer J. Dutilh (PvdA), mevrouw R. Gommer-Gelijk (CDA), de heer L.H. Herbers (Wakker Emmen), de heer J.C. Hindriks (PvdA), de heer L. Hoogenberg (Wakker Emmen), de heer R.S. de Jong (Hart voor Emmen), de heer H.M. Kasteleijn (50PLUS), de heer M. Katerbarg (Wakker Emmen), de heer H.R. Knol (PVV), de heer J.H. Koops (D66), de heer M. Kuiper (SP), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), de heer M. van Maanen (FvD), de heer M. Meijer (VVD), de heer J. Otter (Wakker Emmen), de heer D.M. Poelman (Wakker Emmen), mevrouw A. Poppen (FvD), de heer R.R. Pruisscher (ChristenUnie), raadslid M.C. Sampimon-Ssembatya (GroenLinks), mevrouw A.W. Scheper (VVD), de heer J.A. Schrik (FvD), de heer G.W.G. Sibum (Wakker Emmen), de heer R.R. Slim (FvD), mevrouw M. Stulp (D66), mevrouw A.S. Swama-Kuper (CDA), mevrouw A.K. Velzing (Wakker Emmen), mevrouw R.M.C. Visser-Hatt (Wakker Emmen), de heer A. de Vries (PvdA), de heer B.R. Westera (PVV), de heer J.B.W. Wittendorp (CDA), de heer M. Woltman (Wakker Emmen), de heer R. Woltman (Wakker Emmen)

Afwezige raadsleden (--) : ---

Aanwezige collegeleden (7) : de heer A.J. Jakobs, de heer P.M. de Jonge, mevrouw D.S. Keen, mevrouw M. Kuipers-Hekhuis, de heer H.F. van Oosterhout, de heer P.M. Schrik, de heer R. Wanders

Afwezige collegeleden (--) : ---

Gemeentesecretaris : mevrouw N.A. Plantinga

1. Opening en vaststelling agenda

Opening, welkom en mededelingen

De voorzitter: Dames en heren, hartelijk welkom. Ik stel voor om te beginnen. We hebben een klein beetje vertraging, maar dat was in die zin wel een leuke vertraging met de installatie van de kinderraad en een mooie speech van de vertrekkende kinderburgemeester. Wat zie je die groeien in een jaar. Heel mooi!
Dat betekent dat we nu bij de eerste officiële raadsvergadering zijn van na de zomervakantie en dus het nieuwe politieke seizoen. Ook een welkom aan de mensen op de publieke tribune en aan alle mensen die thuis meekijken.
Misschien even een opmerking vooraf. Misschien ga ik dit toch nog wel wat herhalen in de loop van de avond. We hebben een heel volle agenda, het zou mooi zijn als we echt uiterlijk rond de klok van elf uur klaar zijn. Het komt niet op een kwartiertje aan, maar het moet allemaal niet heel veel langer duren, hebben we met elkaar afgesproken. Dus daar waar u uw bijdrage wat bondiger kunt houden, respectievelijk kunt zeggen: 'ik sluit me aan bij de vorige spreker' of dat u geen spreektijd vraagt – dat zou zomaar kunnen – kunnen we zo proberen om te voorkomen dat het nachtwerk wordt.
We hebben geen berichten van verhindering.

Vaststelling agenda

De voorzitter: Komen we eerst even bij de vaststelling van de agenda, want daar is een aantal verzoeken voor ingediend. Om te beginnen de PVV: een verzoek om een interpellatiedebat over de zaak-Weiteveen. Ik meld u even dat dat op grond van artikel 7.10 van het Reglement van Orde kan: *'(...) verzoekt de raad om een interpellatiedebat te houden over het gemeentelijk handelen voorafgaand en na de moord in Weiteveen op 16 januari 2024.'* Dat verzoek is als bijlage bij deze agenda gevoegd. Met een interpellatie kan een raadslid het college of de burgemeester vragen stellen over een onderwerp dat niet op de agenda staat en daarover het debat voert. Nou, de raad besluit bij de vaststelling van de agenda of het verzoek wordt toegestaan en op welk moment het debat plaatsvindt. In de toelichting op het Reglement van Orde, meld ik nog ten slotte, is het uitgangspunt opgenomen dat dit aansluitend op de rondvraag gebeurt.
Ik vraag u allereerst of u in kunt stemmen met het verzoek van de PVV-fractie. Ik kijk eens even rond. Ik zie meneer Koops.

De heer Koops (D66): Het recht op een interpellatie draait om het vragen en het krijgen van inlichtingen en niet op het maken van een politiek punt of spel. En al helemaal niet voor een ook nog eens ontzettend zwaar onderwerp. Er staat in het artikel van het Dagblad van het Noorden geen enkele nieuwe informatie. De verantwoording van het college waarnaar door de PVV wordt gevraagd – met bovendien in onze optiek ook oppervlakkige en aanmatigende vragen – is al afgelegd. Daarmee is het proces van evalueren, leren en groeien absoluut nog niet klaar, maar dit debat zal ook daar in onze optiek niets aan bijdragen. Daarom vanuit D66 geen steun.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ik sluit me aan bij de vorige spreker.

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Wel steun.

De heer Wittendorp (CDA): Het mag duidelijk zijn dat het niet onze vragen zijn. Maar vanuit democratisch oogpunt vinden wij het wel belangrijk dat er ruimte is voor zo'n debat. Dus vandaar wel steun.

De heer De Vries (PvdA): Ik sluit me bij de woorden van het CDA aan.

Raadslid Sampimon (GroenLinks): Wij vinden het een ontzettend zwaar politiek middel en ik had liever gezien dat er andere middelen ingezet zouden worden. Maar ik wil hier ook niet voor gaan liggen.

De heer Kuiper (SP): Wij vinden dit ook een heel zwaar middel, maar we willen het vanuit democratisch oogpunt door laten gaan.

De voorzitter: Oké. Even gehoord de opvattingen van de raad: de meerderheid van de raad is akkoord met het plaatsen op de agenda en dat zal dan plaatsvinden na de rondvraag. Dat wordt dan agendapunt 3.A.
Dan ten aanzien van agendapunt 5.B: dat gaat over de Verordening Erkenning Natuurerfgoedbeheerders. Er is een brief binnengekomen van het college om dit punt van de agenda af te halen. Dat kan het college verzoeken – uiteraard. Maar het is aan de raad om dat ook inderdaad te doen. Ik kijk even rond. Kunnen we ermee akkoord gaan om dit punt van de agenda af te halen? Ik zie u alleen knikken. Ja? Dan gaan we dat als volgt doen. Dan is dat ervanaf.
En ten slotte, zou ik haast zeggen – en dan veeg ik het wel even wat bij elkaar in een bondige samenvatting – heeft de heer Kasteleijn aangegeven, een motie vreemd aan de orde van de dag te willen indienen. Meneer Kasteleijn. (…) Nou, dat mag vanaf uw stoel, hoor. We proberen er een beetje vaart in te gooien. Ja. U hoeft niet de hele tekst voor te lezen, het gaat even om de grote gedachtegang in dezen. Dan peil ik even of daar behoefte aan is in de raad. Ja.

De heer Kasteleijn (50PLUS): De grondgedachte is dat de wijze waarop wij als raad in de positie moeten zijn om bij grote grondverkopen toch in ieder geval te worden geïnformeerd, terwijl aan de andere kant wij heel goed begrijpen dat er een bepaalde geheimhouding moet blijven. Om daar het evenwicht in te vinden, hebben we gezocht naar een mogelijkheid om in dit geval de Rekenkamer te vragen: gut, ga dit eens onderzoeken, met name naar de toekomst toe.

De voorzitter: Oké. Ik kijk even rond, want dat zou betekenen dat we een agendapunt eraan toevoegen. Ik begin even met de fractie van Hart voor Emmen.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Wij danken de heer Kasteleijn allereerst voor het opstellen van de motie. Echter vinden wij de motie vrij prematuur. We hebben vandaag de beantwoording ontvangen op basis van de schriftelijke vragen die mijn fractie samen met de fractie van de PVV heeft gesteld. Wij zouden heel graag eerst willen beoordelen hoe die antwoorden zijn opgebouwd en wat daarin staat. Misschien zijn er andere middelen nodig of andere middelen denkbaar om hierover te kunnen discussiëren. En wij hebben het vermoeden dat deze motie de discussie dood zal slaan. Derhalve geen steun voor deze behandeling.

De heer Wittendorp (CDA): In hoofdlijnen zijn wij het daarmee eens. Wij willen ook graag eerst de antwoorden bestuderen.

De heer Slim (FvD): Ik sluit me bij de vorige spreker aan.

Mevrouw Slump (D66): Ook wij sluiten ons bij de vorige reacties aan. We zijn zeker niet tegen onderzoek, maar we vinden wel eerst dat we helder moeten bepalen welke vraagstelling we dan willen formuleren en door wie dat moet worden uitgevoerd.

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Nou, ik wil even bevestigen dat wij aansluiten bij de vorige sprekers.

De voorzitter: Oké. Ik vat het even samen. Volgens mij is de strekking van de motie vreemd aan de orde van de dag in die zin wel besprekingswaardig. Alleen, er wordt links en rechts gevraagd om aanscherpen respectievelijk op een ander moment wat verder behandelen. Dus het voorstel is om dit nu niet op de agenda te zetten. Op een later moment kunt u daar altijd op terugkomen. Meneer Kasteleijn?

De heer Kasteleijn (50PLUS): Heb ik juist begrepen dat we het eventueel naar een andere datum toe kunnen schuiven?

De voorzitter: Ja, dat is geheel aan u.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Akkoord. Ja.

De voorzitter: In principe kunt u dat bij elke raadsvergadering indienen. Alleen, even gehoord de raad adviseer ik u om nog eens even te kijken naar de tekst en ook even met elkaar wat draagvlak te zoeken. Anders krijgen we wat een herhaling van zetten wellicht. Ja? Oké.
Daarmee kom ik bij de vaststelling van de agenda. Het betekent dat in ieder geval als agendapunt 3.A het interpellatiedebat toegevoegd wordt, 'Politieke en bestuurlijke verantwoording zaak-Weiteveen', op verzoek van de PVV en daarmee de agenda vast te stellen. Akkoord? Gaan we het op die manier doen.

2. Benoeming commissieleden, niet-zijnde raadsleden: de heer J.E. van Haren (50PLUS) en de heer M. Buiter (Forum voor Democratie)

De voorzitter: Komen bij agendapunt 2, de benoeming van de commissieleden, niet-zijnde raadsleden: de heer Van Haren van 50PLUS en de heer Buiter van Forum voor Democratie. Zoals u hebt kunnen lezen, heeft de fractie van 50PLUS gebruik gemaakt van de gelegenheid om de heer Van Haren voor te dragen als tweede commissielid en de fractie van Forum voor Democratie heeft de heer Buiter voorgedragen als tweede commissielid.
Alvorens wij gaan stemmen over de benoeming van de heren Van Haren en Buiter, wordt de commissie geloofsbrieven gevraagd haar advies aan de raad te geven omtrent de benoembaarheid van de kandidaten. De commissie bestaat uit de heer Koops, de heer Bos en mevrouw Louwes als voorzitter en ik vraag de voorzitter om daarover uitsluitsel te geven.

Mevrouw Louwes (voorzitter commissie onderzoek geloofsbrieven): De commissie onderzoek geloofsbrieven heeft de wettelijk vereiste stukken van twee kandidaat-commissieleden, niet-zijnde raadsleden, onderzocht en daarin geen beletselen gevonden om hen te benoemen als commissielid, niet-zijnde raadslid. Het gaat om de volgende personen: de heer Ruud van Haren en de heer Martijn Buiter.

De voorzitter: Dank u wel. Mag ik ervan uitgaan dat de heren Van Haren en Buiter met algemene stemmen zijn benoemd? Dan hebben we dat als zodanig besloten.
Het enige wat er nu nog rest, is het afnemen van de verklaring en belofte respectievelijk de eed. Daarvoor gaan we allen staan en vraag ik eerst de heer Van Haren naar voren te komen. (…) [Alle aanwezigen in de raadszaal gaan staan.]
Meneer Van Haren, ik lees de verklaring en belofte voor en als u dat wilt verklaren en beloven, mag u mij nazeggen: 'Dat verklaar en beloof ik': *'Ik verklaar, om tot commissielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plicht als commissielid naar eer en geweten zal vervullen.'* En u mag mij nazeggen: 'Dat verklaar en beloof ik.'

De heer Van Haren (50PLUS): Dat verklaar ik en beloof ik.

De voorzitter: Wees welkom! [Applaus. De voorzitter overhandigt de heer Van Haren een bos bloemen.] (…) 'Die geef ik aan mijn vrouw', zegt hij. Ja, daar ga ik niet over. (…)
Dan gaan we naar de heer Buiter van Forum voor Democratie. Meneer Buiter, voor u lees ik de eed voor en u mag mij straks nazeggen: 'Zo waarlijk helpe mij God almachtig': *'Ik zweer dat ik, om tot commissielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik*

mijn plicht als commissielid naar eer en geweten zal vervullen.' En als u dat wilt zweren, dan kunt u mij nazeggen: 'Zo waarlijk helpe mij God almachtig.'

De heer Buiter (FvD): Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De voorzitter: Gefeliciteerd! [Applaus. De voorzitter overhandigt de heer Buiter een bos bloemen.] (…)

3. Rondvraag

De voorzitter: Dan gaan we nu over naar agendapunt 3, de rondvraag. Dat zijn er vijf om precies te zijn. De heer Dutilh van de Partij van de Arbeid doet zo de aftrap met een rondvraag over de afgenomen acceptatie van homoseksualiteit onder de jeugd. Ik geef eerst het woord aan de heer Dutilh. Aan u het woord.

Acceptatie homoseksualiteit onder jongeren
De heer Dutilh (PvdA): Ik vind het eigenlijk heel verdrietig dat ik hier met deze aanleiding sta en helemaal nadat wij hier vandaag de zaal inkwamen en dat de zaal halfvol zat met kinderen in de leeftijd van tien, elf, twaalf, dertien jaar.
Afgelopen maandag kwam ons als resultaat onder ogen het onderzoek dat het Trimbos Instituut samen de Universiteit Utrecht elke vier jaar doet naar de gezondheid en het mentaal welzijn van jongeren in Nederland. Dit gaat vanaf groep acht tot alle klassen van het middelbaar onderwijs. Uit dit onderzoek blijkt dat de acceptatie van homoseksualiteit onder twaalf- tot zestienjarigen de afgelopen vier jaar enorm is afgenomen. Waar in 2021 nog 78 procent van de meiden positief keek naar homoseksualiteit, was dit vorig jaar nog maar 51 procent. En voor de jongens geldt dat dit van een toch al vrij treurige 40 procent terug is gelopen naar 22 procent.
Wij zien dat als ronduit schokkend en hebben daarom een aantal vragen voor het college. Is het college op de hoogte van de uitkomsten van het genoemde onderzoek? Deelt het college onze ernstige zorgen betreffende deze ontwikkeling? Heeft het college zicht op hoe de acceptatie van homoseksualiteit of *queer* mensen ervoor staat in onze gemeente? En is de wethouder naar aanleiding van dit onderzoek voornemens om binnen de gemeentelijke organisatie het initiatief te nemen voor concrete acties die de acceptatie van homoseksualiteit onder jongeren versterkt?
Tot zover.

Reactie college
De heer Wanders (wethouder): Ja, ook het college heeft afgelopen weekend, en afgelopen maandag nader, kennisgenomen van de resultaten van dit onderzoek. En met u zijn wij net zo hard geschrokken als je kijkt naar de cijfers en de ontwikkeling van die cijfers met name. Lokale cijfers vergelijkbaar met dit hebben we niet. We kennen wel geluiden dat we steeds hier signalen horen die ons zorgen baren. Inwoners geven aan, vaak te maken te krijgen met negatieve reacties, zich minder vrij te voelen om openlijk zichzelf te zijn en hebben zorgen over hun sociale veiligheid. En die signalen nemen wij series.
Als regenbooggemeente is het onze taak om de sociale acceptatie te bevorderen als een van de doelen uit dat regenboogbeleid. De uitkomsten van dit onderzoek laten in ieder geval zien dat het nodig is om nadrukkelijk te kijken naar de acceptatie onder jongeren als bredere groep. En ook hoe zij dan hun opvattingen vormen. Want dat vormen is niet alleen wat ze op school horen of wat ze thuis aan tafel horen, maar ook online, blijkt uit vele onderzoeken. Juist die online leefwereld speelt een steeds grotere rol over hoe jongeren naar zichzelf kijken en naar anderen kijken. En daar gaat het in dit geval ook zeer zeker om. De social media spelen in die zin ook een cruciale rol in de daling van homoacceptatie onder jongeren, blijkt uit het onderzoek.
Wat nou precies gaat betekenen voor ons beleid of het beleid dat we samen zouden moeten vormen in Drenthe en onze regio, is in die zin nog onhelder. Ook voor ons is dit nieuws en deze cijfers in die zin vers. Maar op 19 oktober is de start van de Regenboogweek, dit keer in Hoogeveen. En ik weet zeker dat het daar onder mij en mijn collega's en de regenboogambassadeur, met wie ik op een ander

moment binnenkort een afspraak heb, zeker onderwerp van gesprek zal zijn. Want we zullen dat met elkaar moeten doen. Daar laten we ons ook graag in adviseren. Ik zit niet op Snapchat en op al die andere zaken. Maar nogmaals, die wereld is heel belangrijk en hoe gaan we daarmee om met elkaar? Dat redden we niet vanuit Emmen, daar hebben we echt iets anders mee te doen.
Tegelijkertijd doen we dat natuurlijk ook met onze partners. We blijven praten met de scholen, welzijnswerk en jongerenwerk hoe wij dit gesprek aan kunnen gaan. Wij komen daar zo snel mogelijk op terug. Ik ga nog eens een keer kijken wat daarover in de Toegankelijkheidsagenda staat die nog naar u toekomt. En we hebben nog onze inclusieaanpak van 2024: ook daar gaan we nog eens scherper naar kijken de komende tijd.

Realisatie wijkcentra in Emmerhout en de Rietlanden
Mevrouw Stulp (D66): De wijkverenigingen Emmerhout en de Rietlanden zetten zich als sinds jaar en dag samen met de gemeente in om een wijkcentrum in hun wijk gerealiseerd te krijgen. Ze gingen ervan uit dat er richting de Begroting 2027 eindelijk duidelijkheid zou komen. Vanwege het vooruitschuiven van plannen door onder andere vertraging in het haalbaarheidsonderzoek, dat verdiept wordt met een multicriteria-analyse, lijkt de besluitvorming nu te worden doorgeschoven naar 2027. Volgens de voorzitter van Wijkbelangen Emmerhout ebt hierdoor het geloof en de energie bij vrijwilligers langzamerhand weg. Ook zijn er zorgen om een subsidieregeling die een deadline kent van 18 december 2026.
Nu zag ik net vanmiddag dat eenzelfde schriftelijke vraag van 50PLUS werd beantwoord, maar ik stel de vraag graag hier alsnog, ook voor de duidelijkheid voor de inwoners. 1) Kan de wethouder garanderen dat de vertraging van het haalbaarheidsonderzoek er niet toe leidt dat Emmerhout in december een reële kans op de rijkssubsidie misloopt? 2) Hoe voorkomt de wethouder dat opnieuw uitstel ertoe leidt dat inwoners, die zich jarenlang vrijwillig voor hun wijk hebben ingezet, hun vertrouwen in dit proces gaan verliezen?
Dank u wel.

Reactie college
De heer Schrik (wethouder): Laat ik allereerst zeggen dat ik er begrip voor heb dat Wijkbelangen wat gefrustreerd is, teleurgesteld is in de planning. Ik kan me dat heel goed voorstellen, zeker ook gezien ook de energie die ze in dit traject hebben gestopt. Ik heb ze daar persoonlijk in juli ook van op de hoogte gesteld. Dat heb ik zowel met het bestuur van Emmerhout gedaan als met het bestuur van de Rietlanden. Daarnaast heb ik ook nog persoonlijk een stuk geschreven in Wijkberichten Emmerhout, in de herfsteditie, waarin ik ook richting de inwoners tekst en uitleg heb gegeven over de status van het project.
Tegelijkertijd willen we dat het onderzoek ook zorgvuldig en volledig wordt afgerond. Naar aanleiding van de informatiebijeenkomst eind vorig jaar, waar door een aantal raadsleden nog aanvullende vragen zijn gesteld, hebben we ook nog aanvullend onderzoek moeten uitvoeren. Maar we zetten ons daarvoor in om het proces zo voortvarend mogelijk te doorlopen.
U refereerde ook nog even aan de subsidie. Ik denk dat het belangrijk is om dat even scherp te stellen. De heer Kasteleijn had daar bij de Kaderbrief ook al aan gerefereerd: het gaat om de SOO-subsidie (Stimuleringsregeling Ontmoetingsruimten in Ouderenhuisvesting). Dat is een regeling die niet primair voor wijkcentra bedoeld is. Het is een regeling die bedoeld is voor ontmoetingsruimten die onderdeel zijn van geclusterde woonvormen voor 55+-plussers. Dat maakt geen deel uit van de *scope* van de motie die uw raad destijds heeft ingediend. En bovendien is de gemeente volgens deze regeling niet zonder meer de aanvrager. Die is bedoeld voor onder andere de woningcorporaties, zorginstellingen en marktpartijen.

Mevrouw Stulp (D66): Dank u wel voor de uitleg tot zover. Dit was ook allemaal duidelijk.
De aanvullende vraag van de raad was in mijn opinie een jaar geleden. Kan de wethouder uitleggen wat het maakt dat tot nu toe nog het haalbaarheidsonderzoek is vertraagd?

De heer Schrik (wethouder): Nou, dat waren vragen onder andere bijvoorbeeld of het in combinatie met woningbouw kon. Dus daarvoor heb je ook onderzoeken met de woningbouwcorporatie nodig. Het ging onder andere ook over de locatiestudie. Met name in Emmerhout waren er behoorlijk wat

vierkante meters ingediend. Ja, dan moet je ook op zoek naar een passende locatie waar dat ook past. In combinatie met mogelijke woningbouw heeft dat ertoe geleid dat daar ook extra tijd voor nodig was.

De voorzitter: Nog een vraag? Nou ja... Ja...

Mevrouw Stulp (D66): Ja, de laatste vraag was niet helemaal beantwoord: hoe de wethouder nou voorkomt dat de energie inzakt bij de inwoners.

De voorzitter: Oké.

Mevrouw Stulp (D66): Ik begrijp dat we in gesprek blijven. Ik heb ook gehoord dat de drempel laag is naar de wethouder. Maar gewoon 'we blijven in gesprek': is dat nog genoeg op dit moment voor de inwoners?

De voorzitter: Oké. Laatste antwoord, wethouder?

De heer Schrik (wethouder): Ik kan niet beoordelen of dat genoeg is voor de inwoners, maar ik doe er in ieder geval alles aan om de inwoners op een goede manier mee te nemen. Juist ook door een persoonlijk bericht in het lokale krantje van Emmerhout te plaatsen, probeer ik de inwoners zo goed mogelijk aan te laten sluiten.

<u>Bomenbuurt Veenoord</u>
De heer Van Maanen (FvD): Voorzitter, geachte leden van de raad, mijn eerste vraag – of mijn eerste inbreng – gaat eigenlijk over een wijk in Veenoord waar een aantal nieuwe huizen gebouwd gaat worden en de bewoners niet de garantie hebben – tenminste, zo lijkt het – dat ze terug kunnen keren naar hun eigen wijk, maar dat ze gedwongen moeten verhuizen. Dat is nog niet helemaal zeker, maar ze zijn dat op dit moment aan het onderzoeken als het goed is.
Naar aanleiding daarvan mijn vragen. Voorzitter, bewoners van de Bomenbuurt in Veenoord geven aan, zich onvoldoende gehoord te voelen en graag de mogelijkheid te willen behouden om naar hun eigen buurt terug te keren. Ik wil graag weten óf, net als bij het Gratamaplein in Veenoord, samen met de bewoners serieus is gekeken naar hun woonwensen en mogelijke alternatieven. Als iets financieel niet kan, moeten wij als raad kunnen zien welke mogelijkheden daadwerkelijk zijn onderzocht.
De eerste vraag is in principe een schriftelijke vraag. Is het college bereid om, gelet op de woonwensen van de bewoners en de genoemde extra kosten van minimaal 820.000 euro, opnieuw te bezien welke alternatieven mogelijk zijn om deze woonwensen alsnog te realiseren en de raad de technische onderbouwing van dit bedrag en de onderzochte alternatieven schriftelijk te doen toekomen? 2) Waarom kon op het Gratamaplein samen met de bewoners wél worden gekozen voor een vervanging van tien woningen door tien nieuwe woningen van hetzelfde woontype, terwijl de mogelijkheid bij de Bomenbuurt financieel 'niet haalbaar' wordt genoemd? Tot slot: 3) Welke andere mogelijkheden zijn er voor de Bomenbuurt bekeken om zowel mogelijk tegemoet te komen aan de wens van de bewoners om naar hun eigen buurt, en bij voorkeur naar een vergelijkbaar woningtype, terug te keren?
Dank u wel.

Reactie college
De heer Jakobs (wethouder): Dank voor de vragen.
Even vooraf. Dit is een langdurig proces geweest. Vorig jaar oktober is een motie ingediend en vervolgens zijn we zeven, acht maanden in gesprek geweest. Dat zijn intensieve gesprekken geweest, met Woonservice maar ook met de inwoners. Ik heb zelf ook de inwoners bezocht, thuis, en hun wensen maar ook zeker hun zorgen daarin meegenomen in de gesprekken die ik heb gehad met Woonservice. Uiteindelijk had ik een opdracht: in kaart brengen of we de woonwensen zo veel mogelijk en zo goed mogelijk zouden kunnen invullen.
De eerste vraag naar de technische onderbouwing van dit bedrag en de onderzochte alternatieven: of we dat schriftelijk kunnen doen toekomen? Nou nee, het college staat achter de conclusies uiteraard

van het onderzoek naar de wens van een deel van de bewoners om terug te keren naar een twee-onder-een-kapwoning. Die wens begrijpen wij echt goed en hebben we ook zorgvuldig onderzocht. Uit dat onderzoek blijkt dat dit leidt tot een extra onrendabele top van circa 820.000 euro. Dat vinden wij in de huidige financiële omstandigheden niet verantwoord. En waarom noem ik het een 'extra onrendabele top'? In het huidige stedenbouwkundige plan zit al een onrendabele top van 105.000 euro: daar komt 40.000 euro bij op, op het moment dat je teruggaat naar een twee-onder-een-kapwoning.
Daarnaast telt ook nog het belang van individuele bewoners dat moet worden afgewogen tegen het algemene belang. Met het huidige plan leveren we een belangrijke bijdrage aan de woningbouw in Veenoord. Per saldo komen er 90 woningen terug. Dit is inclusief 24 reguliere kavels binnen het plangebied, die vanuit de gemeente worden uitgegeven voor de bouw van vrijstaande en twee-onder-een-kapwoningen. Dat betekent voor dit gebied een totale toename van 28 extra woningen met sociale huur en koop in de segmenten waar veel vraag naar is.
Terechte vraag u: waarom kon dit dan op het Burgemeester Gratamaplein wel? Dat zijn twee projecten die niet een-op-een vergelijkbaar zijn. De besluitvorming over het Gratamaplein vond plaats in een andere periode en onder andere financiële omstandigheden. Bij de Bomenbuurt is gekozen voor een plan dat meer woningen toevoegt, ruimte biedt voor sociale huur en koop en tegelijkertijd toekomstbestendig is.
Welke andere mogelijkheden zijn er onderzocht? We hebben nadrukkelijk gekeken naar de woonwensen van de bewoners. Daarbij ging het niet alleen om het woningtype, maar ook om de mogelijkheid om terug te keren – u noemde het net al. Uit de gesprekken bleek dat die wensen uiteenliepen. In het huidige plan zijn meer hoekwoningen beschikbaar dan het aantal inwoners dat heeft aangegeven, terug te willen keren naar een woning vergelijkbaar met een twee-onder-een-kapwoning. De bewoners kunnen we dus in principe allemaal een hoekwoning aanbieden met een vergelijkbare woonbeleving. Maar wel in een nieuwe, duurzame woning die klaar is voor de toekomst. Daarnaast krijgen de huidige bewoners voorrang bij terugkeer in de nieuwbouw in de Bomenbuurt.
Dank u wel, voorzitter.

De heer Van Maanen (FvD): Nou, dat klinkt eigenlijk beter dan ik had ingeschat.

De voorzitter: Kijk es aan! Nou, soms zit het mee, soms zit het tegen. Ja.

De heer Van Maanen (FvD): Het zit mee, voorzitter, zo lijkt het. Ik ben erg blij met dit antwoord en ik ben een heel deel van mijn zorgen kwijt. Zal ik dan vervolgen met mijn tweede vraag?

De voorzitter: Even een punt van orde. Ik draag het voorzitterschap even over aan de vicevoorzitter. Dat geldt voor de volgende twee rondvragen en dat geldt ook voor het volgende agendapunt en dat is het interpellatiedebat. Mevrouw Louwes.

De vicevoorzitter: Ja, dank u wel. Voor het volgende onderwerp zijn er twee vragen ingediend over hetzelfde onderwerp door twee partijen. Dat is de heer Van Maanen van Forum voor Democratie en Mathijs Katerbarg van Wakker Emmen. Ik stel voor om beide vragen te laten stellen en dat in één keer het antwoord wordt gegeven door de burgemeester.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Prima.

<u>Agressieve treinreizigers c.q. niet-beboete zwartrijders bij Arriva (tracé Emmen-Ter Apel)</u>
De heer Van Maanen (FvD): Geachte vicevoorzitter, geachte leden van de raad, het volgende onderwerp gaat over Arriva en agressieve treinreizigers die menen gratis te mogen en kunnen reizen.
Voorzitter, in de media wordt momenteel bericht dat Arriva bij agressie tijdens de kaartcontroles kan besluiten zwartrijders zonder boete te laten doorreizen. Hoewel de burgemeester uiteraard niet over Arriva gaat, is hij als burgemeester van Emmen betrokken bij het bestuurlijk overleg over de overlast en de veiligheid op de verbinding tussen Emmen, Ter Apel en het openbaar vervoer.
Ik heb daarover drie vragen. 1) Is de burgemeester op de hoogte van deze werkwijze van Arriva en heeft hij dit ingebracht in het bestuurlijk overleg? 2) Vindt de burgemeester dat het vanuit het oogpunt

van openbare orde en veiligheid aanvaardbaar is dat agressief gedrag ertoe kan leiden dat een zwartrijder zonder boete kan doorreizen? 3) Als laatste: is de burgemeester bereid zich er in het bestuurlijk overleg voor in te zetten dat agressie niet leidt tot het vervallen van de consequenties van zwartijden en de raad hierover te informeren?

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Inderdaad, ik sluit deels aan bij de vragen van de vorige spreker, maar heb een net iets andere insteek.
Het bericht van Arriva dat conducteurs geen boetes meer zouden uitschrijven aan agressieve veiligelanders heeft veel stof doen opwaaien. Een van de problemen waar Arriva tegenaan loopt, is dat de conducteurs niet zelfstandig identiteitskaarten kunnen controleren. Deze week werd daarnaast echter bekend dat er op de perrons alsnog intensiever wordt gecontroleerd.
Daarom stel ik namens de fractie van Wakker Emmen en ook mede namens de heer Meijer van de VVD de volgende vragen aan het college. Kan de gemeente Arriva ondersteunen bij het vaststellen van identiteiten? Of kan de gemeente helpen bij het verkrijgen van de benodigde bevoegdheden of toestemming, zodat de conducteurs dat waar nodig zelf kunnen doen? Welke gevolgen heeft de intensievere controle op de perrons, bijvoorbeeld wanneer agressieve veiligelanders toegang tot het openbaar vervoer wordt geweigerd en zij vervolgens blijven rondhangen in het stationsgebied of zich verplaatsen naar het centrum van Emmen? En tot slot: heeft het college hierover ook inmiddels contact gehad met Arriva? En zo ja, heeft dit geleid tot nieuwe afspraken rondom de veiligheid in het stationsgebied van Emmen?

Reactie college
De heer Van Oosterhout (burgemeester): De vragen liggen inderdaad wat in elkaars verlengde.
Ik begin even met de vragen van de heer Van Maanen. Is de burgemeester op de hoogte van deze werkwijze en heeft hij die ingebracht in het bestuurlijk overleg? Het antwoord is nee. We waren niet vooraf door Arriva geïnformeerd over deze werkwijze. We vinden het wel van belang om tijdig geïnformeerd te worden – daar zal ik zometeen ook nog wel wat over zeggen. Met name omdat er ook wel natuurlijk wat relaties liggen met de overlast in het stationsgebied. Dus we hebben verzocht in het bestuurlijk overleg om de gemeente in het vervolg tijdig te informeren wanneer dergelijke acties worden ingezet, zodat hier waar nodig op kan worden geanticipeerd.
Dan uw vraag over of ik vanuit het oogpunt van openbare orde en veiligheid aanvaardbaar vind dat agressief gedrag ertoe kan leiden dat een zwartrijder zonder boete kan doorreizen? Nee, dat ben ik snel met u eens: dat vind ik niet aanvaardbaar en ik denk dat we daar snel met elkaar over eens zijn. Agressief gedrag mag geen aanleiding zijn om de consequenties van zwartrijden te laten vervallen.
En ten slotte vroeg u: is de burgemeester zich er in het bestuurlijk overleg voor in te zetten? Daar zei ik al wel wat over. We gaan niet over het beleid of de acties dat of die Arriva inzet. Wel blijven we onze zorgen en adviezen voorleggen over de gevolgen en dat die agressie niet mag leiden tot zwartrijden. We blijven daarbij intensief inzetten op een constructieve samenwerking met de betrokken partijen rond het stationsgebied. Dat zijn er inderdaad nogal wat, inclusief het verhaal van Arriva. Nog vandaag zelfs is er een overleg geweest met Arriva en een heel aantal andere partijen over deze kwestie.
In het verlengde daarvan de vraag van de heer Katerbarg: kan de gemeente Arriva ondersteunen bij het vaststellen van identiteiten? Ja, in alle eerlijkheid: dat kan op dit moment nog niet. Daar zijn we wel heel druk mee bezig, want er ligt in die zin een enorme taakverzwaring bij de politie. Dat is de enige die dat op dit moment kan doen. We hebben het verzoek om te onderzoeken of en onder welke voorwaarden deze bevoegdheid aan de gemeentelijke handhaving kan worden toegekend. Dus we zijn er best toe bereid, maar we moeten het wel mogen. Want uiteindelijk kan dit bijdragen aan een effectievere aanpak en een betere samenwerking bij situaties waarin het vaststellen van de identiteit noodzakelijk is. Nu betekent dat een enorme omweg via de politie.
Welke gevolgen, vraagt u, heeft de intensievere controle op de perrons? Nou, wanneer personen door Arriva de toegang tot het openbaar vervoer wordt geweigerd, zien we dat dit kan leiden tot een toename van onrust en overlast in het stationsgebied en het centrum van Emmen. Dit is in die zin een wat communicerend vat en dat pleit juist inderdaad voor dat gezamenlijk overleg. Dat pleit er juist ook voor om aan de voorkant daar veel eerder over geïnformeerd te worden, respectievelijk geconsulteerd te worden. Want inderdaad, dit heeft gevolgen voor de inzet van gemeentelijke handhaving en de

politie. Want we moeten vaker optreden om de openbare orde en veiligheid in het stationsgebied en het centrum van Emmen te borgen.
En ten slotte – dat zei ik al wat over – hebben we contact gehad met Arriva? Dat is zo. We hebben vaker contact met Arriva en zeker naar aanleiding van de afgelopen publicaties, die wij ook maar vernamen uit de krant. We zijn erover geïnformeerd dat Arriva voornemens is de 100-procentcontrole op de treinverbinding Zwolle-Emmen en Emmen-Zwolle tot het einde van dit jaar voort te zetten. En daarnaast zijn we samen met de betrokken partijen in het stationsgebied en binnen de asielketen in gesprek om te onderzoeken welke concrete maatregelen op korte termijn kunnen worden ingezet om de overlast door vluchtelingen verder aan te pakken.
En geloof me, dat is in die zin wel een wat *running gag*: het blijft maar doorgaan. Dat betekent dat we het in die zin ook wel wat opschalen. De signalen en de urgentie brengen we ook onder de aandacht, want daar ligt de oplossing: bij het Ministerie van Asiel & Migratie. Het blijft wat rondpompen, dat we het asielvraagstuk maar niet genoeg rondkrijgen. Daar zit een verantwoordelijkheid voor bij de minister. De minister zal binnenkort ook weer langskomen in het gebied, heeft hij beloofd. Daarover ben ik ook nauw in overleg met mijn collega uit Westerwolde. Als gemeente en betrokken partners constateren wij gezamenlijk dat wij niet structureel de gevolgen kunnen blijven opvangen van een landelijk vraagstuk rondom de aanpak van overlast door deze doelgroep vanuit Ter Apel. Dit vraagt om een structurele en een landelijke aanpak. En ik doe nogmaals een beroep op de minister om met ons mee te denken om in feite de achterkant van dit probleem op te lossen, maar eigenlijk meer de voorkant van het probleem op te lossen. En dat is: zorgen voor een structurele oplossing voor het vraagstuk van de veiligelanders.

De vicevoorzitter: Nog een verduidelijkingsvraag? Nee? Oké. Nou, dank u wel, dan mag u weer gaan zitten.

De heer Van Maanen (FvD): Nee, meneer de burgemeester, ik zou u willen bedanken voor uw repliek. Ik heb heel sterk de indruk dat u samen met ons van plan bent om dit allemaal heel goed op te lossen. Ik zou zeggen: als we op deze manier politiek bedrijven, dan kunnen we over een half uur al wel naar huis toe, denk ik.

De vicevoorzitter: Ik denk dat ik toch even moet ingrijpen nu. U mag een verduidelijkingsvraag stelen. Dit was een bemoedigend woord. En dat is heel fijn, maar u mag nu plaatsnemen.

3.A Interpellatiedebat – Politieke en bestuurlijke verantwoording zaak-Weiteveen *(op verzoek van de fractie van de PVV)*

De vicevoorzitter: Goed. Dan gaan wij verder met punt 3.A van de agenda. Dat is toegevoegd: dat is het interpellatiedebat ‘Politieke en bestuurlijke verantwoording zaak-Weiteveen’ op verzoek van de PVV. Nou ja goed, dit is mijn eerste echte vergadering als vicevoorzitter van de raad en meteen een interpellatiedebat: dat zal het voor u waarschijnlijk ook zijn. Want ik denk dat er heel veel in deze raad nog niet eerder een interpellatiedebat hebben meegemaakt. Dus vandaar denk ik dat het goed is om even wat dingen op een rijtje te zetten.
We hebben bij vaststelling van de agenda ingestemd met het verzoek van de PVV-fractie om een interpellatiedebat te houden over het gemeentelijk handelen voorafgaand aan en na de moord in Weiteveen op 16 januari 2024. Volgens artikel 7.10 van het Reglement van Orde verloopt het debat als volgt. In de eerste termijn krijgt eerst de interpellant, de heer Knol van de PVV, het woord om de ingediende vragen te stellen en toe te lichten. Vervolgens reageert de burgemeester op deze vragen. In deze eerste termijn zijn geen interrupties toegestaan. In de tweede termijn krijgt eerst de interpellant het woord voor een reactie. Daarna krijgen de overige fracties de gelegenheid om te reageren. Vervolgens reageert de burgemeester en ten slotte krijgt de interpellant het slotwoord. Is dit voor u helder en kunt u hiermee instemmen? Ja? Goed.
Voor ik het woord geef aan de interpellant, wil ik nog kort iets zeggen over de spreektijden. Het Reglement van Orde kent geen afzonderlijke spreektijden voor het interpellatiedebat. Maar gelet op de aard van dit instrument stel ik voor om geen vaste spreektijden te hanteren. Wel verzoek ik u de

bijdragen, uiteraard waar mogelijk, bondig te houden. Mocht dat onvoldoende houvast bieden, dan kunnen we bij een volgend interpellatiedebat wel spreektijden afspreken. Als u zich hierin ook kunt vinden, dan beginnen we met de eerste termijn en geef ik het woord aan de interpellant, de heer Knol van de PVV.

Eerste termijn interpellant

De heer Knol (PVV): Voorzitter, we gaan een poging doen het kort te houden.

Allereerst, voorzitter, is mij het verwijt gemaakt bij de vaststelling dat wij de tragedie zouden willen polariseren. Dat is niet het geval en hierover zou ik het volgende willen zeggen. De raad behandelt de erkende organisatorische tekortkomingen zorgvuldig en openbaar. Dat zou ik erover willen zeggen.

Dan nu inhoudelijk, voorzitter. Op 16 januari 2024 zijn in Weiteveen twee mensen om het leven gebracht. De gevolgen daarvan zijn onvoorstelbaar. Dat verplicht ons tot zorgvuldigheid. We gaan vanavond niet op de stoel van de strafrechter zitten en we stellen niet dat de gemeente het dodelijke geweld had kunnen voorkomen. De politie heeft zelf vastgesteld dat dit niet had kunnen worden geconcludeerd. Onze verantwoordelijkheid als raad betekent dat wij moeten beoordelen of de gemeentelijke organisatie de signalen zorgvuldig heeft samengebracht of er tijdig bestuurlijk is opgeschaald, of het eigen handelen deugdelijk en geëvalueerd en of de raad volledig controleerbaar is geïnformeerd.

De beantwoording van 17 september maakt het beeld concreter. Toezicht en Handhaving, de boa's, openbare orde en veiligheid waren ieder vanuit een eigen rol betrokken. OOV ontving op 8 september 2023 een bericht van de wijkagent over de reeks incidenten. Boa's werden meerdere malen benaderd over de camera en verlichting. Toezicht en Handhaving kende handhavingsdossier en de frictie tussen de betrokkenen. Eind december raakte wethouder Bos betrokken. En toch werd er geen gemeentelijke regiehouder aangewezen en bereikte de casus de burgemeester dus niet. Daarmee ontstaat een centrale tegenstrijdigheid in de beantwoording. Het college zegt dat de destijds beschikbare informatie geen aanleiding gaf om de burgemeester te informeren. Tegelijkertijd erkent het college dat deze informatie niet in samenhang werd beoordeeld en dat niemand verantwoordelijk was voor het totaalbeeld. Hoe kan een betrouwbare conclusie over opschaling zijn getrokken als de integrale beoordeling juist ontbrak?

Het college wijst erop dat artikel 151d van de Gemeentewet niet toepasbaar is en deze escalatieladder voor woonoverlast daarom niet is gebruikt. Dat verklaart waarom het juridische instrument niet beschikbaar was. Het verklaart niet waarom er geen andere route bestond voor het langdurige conflict met meerdere gemeentelijke contactmomenten en een politiebericht over de reeks incidenten. Geen woonoverlast in de juridische betekenis is niet hetzelfde als geen veiligheidsvraagstuk. Ook de evaluatie blijft moeilijk controleerbaar. Van het overleg van 27 mei 2024 zijn geen notulen, aantekeningen of besluitenlijst. Het antwoord noemt een mondelinge toelichting, ambtelijke afwegingen en afspraken, maar maakt niet duidelijk hoe deze zijn vastgesteld en geverifieerd. Dat de raad in 2025 geen verdere vraag stelde, zegt niks over de volledigheid van de informatie waarop de raad toen moest vertrouwen.

Na de politie-evaluatie van januari 2025 is de gemeentelijke evaluatie niet volledig heropend. Het college spreekt van 'een nadere toets en verdere aanscherping', maar noemt geen datum, deelnemers, schriftelijke resultaten of concrete wijzigingen die rechtstreeks uit de toets voortkwamen. Ook bij de verbetermaatregelen ontbraken invoeringsdata, verantwoordelijkheden en toetsbare resultaten. Enkele genoemde structuren bestonden bovendien al rond de jaarwisseling van 2023-2024.

Voor de zuiverheid preciseer ik een onderdeel uit ons schriftelijke interpellatieverzoek De raadsbrief van juli 2024 noemde de eerdere gemeentelijke betrokkenheid wel in algemene termen. De politieke vraag stelde de raad toen niet. Zij kreeg niet het concrete organisatorische beeld dat nu wel voorligt. De gemeentelijke onderdelen werkten afzonderlijk, terwijl er geen regiehouder was aangewezen. De burgemeester zegt bestuurlijk verantwoordelijk te zijn. De raad moet kunnen vaststellen wat die erkenning nou eigenlijk betekent en of de organisatie aantoonbaar heeft geleerd.

Daarom stellen wij de volgende vragen. Wie was vóór 16 januari 2024 verantwoordelijk voor het samenbrengen van de informatie van Toezicht en Handhaving, de boa's en OOV? Als iemand de verantwoordelijkheid droeg, erkent de burgemeester dan of er sprake is van structurele tekortkomingen in de gemeentelijke veiligheidsorganisatie? Hoe kon het college concluderen dat er geen aanleiding bestond voor bestuurlijke opschaling, terwijl er tegelijkertijd erkend is dat er geen regiehouder was

aangewezen en die informatie niet in samenhang werd beoordeeld? Wie heeft die conclusie op basis van welk totaalbeeld getrokken? Welke gemeentelijke escalatieroute gold voor een complex en langdurig conflict, dat niet voldeed aan de juridische criteria van artikel 150d? Als zo'n alternatieve route ontbrak, erkent de burgemeester dan dat destijds het gat in de gemeentelijke aanpak bestond? Acht de burgemeester de bijeenkomst van 27 mei 2024 zonder controleerbaar verslag, feiten, afwegingen, conclusie en actiepunten nog steeds als een voldoende deugdelijke evaluatie van het gemeentelijk handelen? Hoe is de juistheid van de mondelinge informatie gecontroleerd? Wat hield de genoemde 'nadere toets' in na het politierapport van januari 2025? Welke schriftelijke uitkomst bestaat daarvan op basis van welke meetbare resultaten? Kan de raad vaststellen dat de verbetermaatregelen inmiddels functioneren?
Wat betekent de erkenning van bestuurlijke verantwoordelijkheid concreet? Is de burgemeester bereid het gemeentelijk handelen, de gemeentelijke evaluatie en de werking van de verbetermaatregelen onafhankelijk te laten onderzoeken? Zo nee, op welke objectieve controleerbare grondslag kan de raad dan vaststellen dat de relevante lessen zijn geleerd? Hoe kan de burgemeester stellen dat er destijds geen aanleiding bestond voor bestuurlijke opschaling, terwijl het college tegelijkertijd erkent dat er drie gemeentelijke onderdelen afzonderlijk betrokken waren, er geen gemeentelijke regiehouder was aangewezen en de beschikbare informatie niet in samenhang werd beoordeeld? Erkent de burgemeester het ontbreken van casusregie, samenhangende informatie-uitwisselingen, bestuurlijke opschaling en een tekortkoming van het functioneren van de gemeentelijke veiligheidsorganisatie waarvoor hij bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt? Zo nee, waarom niet?
En tot slot, voorzitter: de vragen zijn politieke vervolgvragen die rechtstreeks voortvloeien uit de onlangs ontvangen beantwoording. Dat was het eigenlijk. Dank u wel, voorzitter.

Reactie college
De heer Van Oosterhout (burgemeester): Ja, dat vergt inderdaad net even een wat andere redactie, maar volgens mij kom ik in de kern wel met uw antwoorden op uw vragen eruit. En vergeef me, ik denk dat het goed is om ook te vragen om de vraag even te herhalen. Anders wordt het een wat ingewikkeld betoog.
Het begint met uw vraag hoe de burgemeester het feit beoordeelt dat signalen over een langdurig escalerend conflict – met tientallen meldingen maar ook strafbare feiten, de betrokkenheid van kinderen en mogelijk maatschappelijke onrust – hem niet hebben bereikt. Ik meldde u in zowel de raadsbrief van 17 juli als tijdens de bijeenkomst van uw raad op 19 mei 2025 en onlangs in de beantwoording van recente raadsvragen – dat is een heel pakket – dat ik heb aangegeven dat ik met de kennis van nu eerder geïnformeerd had willen worden.
En de vraag die daaraan gekoppeld is: waarom deze signalen binnen de gemeentelijke organisatie niet hebben geleid tot samenhangende casusregie en bestuurlijke opschaling en wat dit volgens de burgemeester zegt over de toenmalige werking en aansturing van de gemeentelijke veiligheidsorganisatie? Ja, met de kennis nu – en u zei dat ook al in een iets andere vraag – hadden de feiten meer in samenhang moeten worden beoordeeld. Daar zijn we het snel over eens. Dat is zowel door de politie, en ook in het politieverslag, als door mij onderkend. In de beantwoording van de recente vragen die door uw fractie zijn gesteld, heb ik aangegeven dat ik daar inderdaad voor verantwoordelijk ben.
De geleerde lessen zijn dat er eerder opgeschaald moet worden om met ketenpartners passende maatregelen te nemen. En daarnaast meld ik u maar even dat complexe casuïstieken wezenlijk worden besproken in het veiligheidsoverleg en indien er aanleiding toe is, binnen de lokale driehoek van politie, Openbaar Ministerie en de burgemeester.
Erkent de burgemeester dat het niet geïnformeerd-zijn niet uitsluitend kan worden toegeschreven aan individuele ambtenaren of de politie, maar ook zijn verantwoordelijkheid raakt voor de inrichting, bereikbaarheid, aansturing en informatiestructuur van de gemeentelijke organisatie? Ja, dat erken ik. Sterker nog, dat heb ik al eerder erkend, ook in de vorige raadsperiode. Ik ben verantwoordelijk en vanuit mijn verantwoordelijkheid zijn er dan ook vervolgmaatregelen getroffen.
Dan refereert u aan een overleg van één uur 'onder zijn eigen voorzitterschap zonder onafhankelijke deelnemers en zonder notulen'. Dat is het overleg waarover u zegt dat de evaluatie van de casus-Weiteveen in ongeveer een uurtje haar beslag heeft gekregen. Dat is feitelijk onjuist en van die beeldvorming wil ik echt afstand nemen. Tussen het geweldsincident op 16 januari 2024 en de

bijeenkomst op 27 mei is de casus-Weiteveen in tal van veiligheidsoverleggen en in de lokale driehoek aan de orde geweest, zowel in bilaterale als in grote vergaderingen. Er ontstond in die periode een duidelijk beeld over de gemeentelijke betrokkenheid en dat heeft na het overleg in de bijeenkomst met betrokkenen op 27 mei geresulteerd in die raadsbrief van 17 juli 2024, waarin in die zin uitvoerig uit de doeken wordt gedaan wat mijn visie daarop is.
Wat is volgens de burgemeester concreet het antwoord op de centrale vraag waarom hij niet is geïnformeerd? Die vraag is denk ik net al eerder beantwoord: omdat de casus niet in samenhang is beoordeeld. Dat waren wat afzonderlijke trajecten. Dat is naderhand wél gebeurd en belangrijk is vooral dat daar lessen uit zijn getrokken.
Uw vraag waarom een onafhankelijk onderzoek niet eens is overwogen. Ik had dit wel overwogen, maar uiteindelijk zijn we daar niet toe gekomen. Ik heb mijn verantwoordelijkheid erkend, er is intern indringend gesproken over deze casus, er zijn duidelijke conclusies getrokken, de raad is geïnformeerd – zowel mondeling als schriftelijk – én de geleerde lessen worden sindsdien in de praktijk gebracht. En bovendien zijn er wat concretere werkafspraken gemaakt met de politie. Dat gaat inderdaad over de informatievoorziening over dit soort zaken.
Is de burgemeester nog steeds van oordeel dat de raad met de brief van 17 juli 2024, waar ik net aan refereerde, volledig, juist en controleerbaar geïnformeerd? En hoe verklaart de burgemeester dat er geen melding is gemaakt van eerdere gemeentelijke betrokkenheid? Volgens mij wordt in die raadsbrief helder geschetst op welke wijze de gemeente vóór het incident betrokken was. In die raadsbrief wordt ook aangegeven dat de politie een beroep deed op het project woonoverlast – en ik citeer: *'Ambtelijk werd die mogelijkheid verkend, maar de conclusie luidde dat er geen sprake was van woonoverlast vanuit een woning of vanaf een erf. De politie is hierover geïnformeerd.'* Kortom, er konden met deze achtergrond geen bestuursrechtelijke maatregelen worden getroffen.
En het ontbreken van een gemeentelijke evaluatie? Nou, daar heb ik al wat over gezegd. Er waren bijeenkomsten in het kader van de PSI, er waren veiligheidsoverleggen, er waren overleggen binnen de driehoek en er was de bespreking op 27 mei en die resulteerden allemaal in de raadsbrief van 17 juli 2024.
Hoe beoordeelt de burgemeester de tegenstrijdige verklaringen die namens de gemeente tijdens de Woo-procedure zijn afgelegd en wie draagt hierover de bestuurlijke verantwoordelijkheid? Ik vat het maar even samen. Daar zijn twee omissies in – daar hebt u echt een punt. Er is abusievelijk gemeld dat de politie aanwezig was bij die bijeenkomst op 27 mei: dat was niet het geval, dat was een gemeentelijke bijeenkomst. En we hadden vergeten om een kopie van mijn agenda daarbij mee te sturen en dat hebben we later gecorrigeerd. Maar de kern is dat ik met klem bestrijd dat wij niet transparant zijn geweest in deze casus. Om u een idee te geven: nog vóór de publicatie van de raadsbrief heb ik een informeel gesprek gehad met journalisten van het Dagblad van het Noorden om een toelichting te geven op de gemeentelijke rol in deze casus. En bovendien heb ik van meet af aan aangedrongen op snelheid om duidelijkheid te geven over de gemeentelijke rol. Op verzoek van het Openbaar Ministerie heeft de gemeente daarmee gewacht tot de behandeling van de casus in de rechtbank.
U vraagt vervolgens: op basis van welke controleerbare feiten kan de burgemeester de raad verzekeren dat de huidige informatie, regie en escalatielijnen inmiddels wél functioneren en dat ernstige signalen hem tegenwoordig tijdig bereiken? Ik denk dat dat een heel belangrijke kwestie is, een heel belangrijke vraag ook. Dat kan ik u niet 100 procent garanderen, nooit verzekeren in dezen. Maar we hebben wel een heel aantal verbeterslagen gemaakt. Wekelijks wordt nu complexe casuïstiek besproken in het veiligheidsoverleg. Om maar even wat concreet een voorbeeld te noemen: ik heb u onlangs – dat was een paar week geleden – nog vertrouwelijk geïnformeerd over twee echt complexe dossiers in dezen.
Welke concrete verantwoordelijkheid erkent de gemeente zelf tegenover betrokkenen? En waarom is in de eerdere publieke en politieke verantwoording vooral gewezen op tekortkomingen van ambtenaren en politie, terwijl het ging om gemeentelijke processen? Ik heb verschillende malen – ik denk dat dat ook van belang is om dat hier maar even te melden – het aanbod aan de nabestaanden gedaan voor een gesprek. Daar bestond geen behoefte aan. En ook heb ik hen geïnformeerd over de raadsbrief voordat deze naar de raad is gestuurd.
Vervolgens maakt u een sprong naar de zaak in Schoonebeek. De zaak-Schoonebeek is denk ik niet vergelijkbaar met de casus-Weiteveen. Bovendien was de gemeentelijke betrokkenheid op het moment

dat ik een overleg had met de EOP Schoonebeek, gering. Na het incident in deze casus in mei 2024 is de gemeente op de hoogte gebracht van het besluit van politie en OM om de verdachte niet strafrechtelijk te vervolgen, maar vooral een hulpverleningstraject aan te bieden.
Ik ben bijna aan het eind. U hebt het over een breed en onafhankelijk onderzoek: of dat nodig is en of ik alsnog bereid ben om dat te doen. Volgens mij zijn er belangrijke lessen getrokken na het gebeuren. En laat de conclusie zijn dat de casus meer in samenhang had moeten worden beoordeeld, er geen ruimte voor misverstand is en complexe dossiers wekelijks worden besproken. Kortom, wij hebben daar lering uit getrokken en onlangs nog – nogmaals – heb ik in het fractievoorzittersoverleg nog twee voorbeelden hiervan aangehaald. Ook even in de bespreking met de raad, zoals we die eerder hebben gehad, is nooit een breed onafhankelijk onderzoek aan de orde geweest, omdat het beeld in die zin wel helder was en omdat we daar de lijnen voor hadden getrokken.
En ten slotte vraagt u nog: is de burgemeester bereid tegenover de nabestaanden en inwoners van Weiteveen te erkennen dat het gemeentelijk handelen op de wijze waarop dit achteraf is onderzocht en verantwoord, tekortkomingen vertoonde en indien onafhankelijk onderzoek dit bevestigt, daarvoor excuses aan te bieden? Nogmaals, ik heb u aangegeven dat ik bij herhaling heb geprobeerd om in contact te komen met de nabestaanden en ik heb er ook alle begrip voor dat ze van dat aanbod geen gebruik hebben gemaakt.
Volgens mij, voorzitter, heb ik daarmee de kern van de eerste termijn beantwoord.

Tweede termijn
De heer Knol (PVV): Ik heb eigenlijk twee vervolgvragen daarop.
U geeft eigenlijk aan: bestaande evaluaties zijn voldoende – tenminste, zo heb ik het vrij opgevat. Mijn vervolgvraag is daarom ook: waarom kon de politie haar eigen handelen wél systematisch en schriftelijk evalueren, terwijl de gemeente volstaat met een niet-herleidbare, interne bespreking?
En mijn tweede vraag is eigenlijk het volgende. U gaf aan dat u niet kunt garanderen dat de lessen of het beleid nu wél waterdicht zijn. Wat staat dat een onafhankelijk onderzoek in de weg dat dit beleid tegen het licht kan houden?
Tot zover, dank u.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Ja, de fractie van de PVV heeft dit interpellatiedebat aangevraagd. Ja, ik moet zeggen dat wij zelf ook wel even getwijfeld hebben en zeker wat de heer Koops en de heer Wittendorp net ook een beetje zeiden: ja, wat is er nou voor nieuws voortgekomen uit het artikel van het Dagblad van het Noorden? En is er eigenlijk niet al in de vorige periode ook uitgebreid geëvalueerd?
Als Wakker Emmen willen we twee zaken toch wel nog even goed onderscheiden. Dat is allereerst van de gemeente en ten tweede de casus zelf. Laat ons duidelijk zijn met betrekking tot dat laatste: inzake de casus-Weiteveen heeft de rechtbank de verdachte veroordeeld voor twee moorden en tot een levenslange gevangenisstraf veroordeeld. Dat is de hoogste straf die een rechter kan opleggen en dat gebeurt ook niet vaak. De rechtbank heeft ook overwogen dat de verdachte slechts in beperkte zin verminderd toerekeningsvatbaar moet worden geacht, maar heeft desondanks die straf toch opgelegd. En nu is de vraag: is dat relevant? Ja, wat ons betreft wel. Want we moeten voorzichtig zijn om het gemeentelijk handelen te koppelen aan deze dubbele moord. De verantwoordelijkheid voor de dubbele moord moet niet worden vereenzelvigd met verantwoordelijkheden die de gemeente heeft.
Ja, dan nu naar de kant van het handelen van de gemeente. Vanuit de kant van de gemeente had de communicatie beter gemoeten. Ondanks verschillende incidenten die aanleiding hadden kunnen geven om de zaak bestuurlijk te bespreken, is dat niet gebeurd. Ja, de burgemeester heeft dat in de raadsbrief, tijdens de informatiebijeenkomst en ook zojuist erkend dat dat anders had gekund en gemoeten. Voorzitter, burenruzies beoordelen is ontzettend ingewikkeld. Er zijn in onze gemeente helaas wel vaker burenruzies en het is belangrijk om daar zorgvuldig mee om te gaan, maar niet elke burenruzie is hetzelfde als een andere. Dat onderscheid is op het oog vaak lastig te maken. Als de signalen ernstiger worden, is het van belang om het adequaat op te pakken en te communiceren tussen afdelingen en organisaties, zodat er een goed beeld van de casus kan worden gevormd.
Nou, wat Wakker Emmen betreft is die boodschap bij de gemeente overgekomen en zijn er ook stappen gezet om organisatorische en procedurele processen te verbeteren. De burgemeester gaf dat zelf ook al aan in de beantwoording op de vragen en daar kwam het ook al naar voren. Wij zien

daarom ook verder geen aanleiding om de burgemeester op te roepen, alsnog een nieuw onafhankelijk onderzoek te laten verrichten.
Tot zover.

De heer Wittendorp (CDA): Als wij de PVV net goed hebben begrepen in tweede termijn, refereren ze aan de ene bijeenkomst van één uur. Wij vragen ons écht af of de PVV inderdaad gelooft dat er slechts één uur over deze verschrikkelijke en tragische gebeurtenis is gesproken. Natuurlijk is hier meer over gesproken en dat lezen wij ook in de beantwoording van 17 september. Dat hebben we de burgemeester ook net horen zeggen. Wij blijven toch wel die vraag hebben aan de PVV.
Er was ook nog een koppeling tussen de zaak in Weiteveen en de zaak in Schoonebeek. Ja, wij zijn ervan overtuigd dat elke zaak anders is en dat het ontzettend moeilijk is om een algemene deler hierin te vinden. Maar wij zijn ervan overtuigd dat iedereen alles in het werk zal stellen om zoiets in de toekomst te voorkomen.

De heer De Vries (PvdA): Ja, we hebben zojuist natuurlijk de reactie van het college, van de burgemeester kunnen horen en ook de antwoorden van de schriftelijke vragen hebben wij kunnen lezen. Ook vanuit ons: het is van groot belang dat de gemeente wel kritisch kijkt naar haar eigen rol en ook lessen trekt uit deze tragedie. Maar tegelijkertijd constateren wij dat de burgemeester en het college uitvoerig verantwoording hebben afgelegd via de raadsbrief destijds in 2024 en de informatiebijeenkomst. Daarbij is wat ons betreft wel erkend dat de signalen eerder integraal beoordeeld hadden moeten worden. Nou, de burgemeester zei dat ook met zoveel woorden. En dat er verbetermaatregelen inmiddels zijn doorgevoerd.
Dus wij zien daarom wel degelijk dat er is gereflecteerd op het gemeentelijk handelen. De vraag die eigenlijk wel toch een beetje voorligt ook bij ons – dat werd bij de agendavaststelling ook al een keer genoemd: wat is nu dan precies een nieuw feit waarom de PVV dit interpellatiedebat heeft aangevraagd? Ik hoop dat de PVV daar straks nog op in kan gaan in de tweede termijn.

De heer Meijer (VVD): Ja, na de rechtszaak waarbij veel leed van de nabestaanden weer is opgerakeld, nu dus het interpellatiedebat over het drama in Weiteveen. De conclusie blijft hetzelfde: veel zaken hadden beter gemoeten. In het antwoord van de burgemeester is aangegeven dat veel zaken zijn verbeterd in de processen. Wij vertrouwen er ook op dat dit in de toekomst gebeurt en uiteraard blijven wij daar als partij kritisch op toezien. Maar wij zijn geen voorstander van een onafhankelijk onderzoek. Wat ons betreft is het voldoende zo.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Dank aan de burgemeester voor zijn reactie met een duidelijke uiteenzetting van zaken. Ik kan me in ieder geval aansluiten bij de woorden van de heer Katerbarg. Die gaven inderdaad wel goed weer waar we als gemeente nou verantwoordelijk voor zijn: ik denk een terecht onderscheid.
Wat ik mijn hoofd niet helemaal op een rijtje krijg, is het weerspreken van de evaluatie van één uur, zoals dat in de reconstructie van de krant stond. Dat is feitelijk onjuist, u geeft daar ook voorbeelden bij. Maar u zegt vervolgens ook: ‘Wij zijn transparant geweest en hebben alles gedeeld.’ Ons blijkt uit die transparantie niet dat er vaker over is gesproken. Dat vind ik nog een tegenstrijdigheid die ik nog niet helemaal kan plaatsen. Nou, daar hoor ik graag nog een reactie op.
Dank u wel.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Allereerst dank aan de burgemeester voor zijn uitgebreide beantwoording op de vragen die gesteld zijn door de fractie van de PVV.
Ik vind het altijd jammer dat ik na de heer Pruisscher mag spreken: die neemt dan ook de woorden uit mijn mond. Op basis van de beantwoording die wij daar inderdaad ook graag van de burgemeester zouden horen, ligt onze steun eventueel richting de PVV voor een vervolgonderzoek, op het moment dat het nu niet duidelijk wordt. Wij kunnen meegaan in de gedachtelijn die de PVV voert. Alleen, het is voor ons nu wel van belang om die stukken boven tafel te krijgen.
Dus tot zover.

Reactie college

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Ja, een tweede reactie kan relatief kort, mevrouw de voorzitter.
Dat gaat ten eerste even over de vraag van de bestaande evaluatie. Dat heeft in de woorden van de PVV slechts geleid tot één interne bespreking in plaats van een uitvoerige evaluatie. Dat sluit ook aan bij de vraag van meneer Pruisscher over de transparantie: hoe kom je nou tot de conclusie van één uur? Even om met dat laatste te beginnen. Ja, laat ik het zo zeggen: daar ben ik niet voor verantwoordelijk. Ik zei al: we hebben al informeel gesproken met de journalisten. We hebben volgens mij heel transparant gedeeld wat er allemaal is gebeurd. We hebben aangegeven dat het op veel meer plekken is gebeurd. Een aantal van u gaf ook aan: ja, we kunnen ons haast niet voorstellen dat we na zo'n zaak het even terugbrengen tot een bespreking van een uurtje. Dus dat is gewoon ook feitelijk onjuist. Dus ja, hoe uiteindelijk dat type conclusie komt, of dat nou is *'jump to conclusions'*? Ik weet het niet. Daar ben ik ook niet verantwoordelijk voor in dezen. Maar feit is dat we op een heel aantal plekken in de driehoek en in het veiligheidsoverleggen daarover hebben gesproken en dit uiteindelijk heeft geleid – dat raakt de kern van het verhaal – tot een andersoortige aanpak van dit type ernstige 'woonoverlast', inclusief de vraag om daar aan de voorkant ook veel eerder bij betrokken te zijn.
Dan de vraag vanuit de PVV over dat de burgemeester zei 'niet waterdicht'. Ja, natuurlijk! Er is geen burgemeester in Nederland – althans, ik zou hem of haar niet aanraden – die zegt: 'Maakt u zich geen zorgen, dit zal nooit meer gebeuren.' Er gebeuren vreselijke dingen in het leven van mensen. Er gebeuren vreselijke dingen in het hoofd van mensen en ook dingen die volstrekt onverwacht kunnen zijn. Als het zo eenvoudig was dat er een soort logische lijn zit in het handelen van mensen, ja, dan zou een heel aantal moorden ook voorkomen kunnen worden. Ook dit was een verhaal dat in die zin later verklaard werd. Er werd gerefereerd aan de rechtbankverslagen – om maar eens wat te noemen: daar ziet u dat ook terug. Maar er in één keer gebeurde er iets in dezen.
Dus u hoort mij zeggen: 'Wij hebben ervan geleerd, wij hebben nu een andere aanpak.' Dat hoort u mij zeggen. We zitten er dichter op. De burgemeester wordt eerder geïnformeerd. Maar het woord 'waterdicht' valt: dat hoort u mij nooit zeggen. Er kan altijd zoiets naars gebeuren en dan zullen wij ook bij een evaluatie moeten bepalen of we vanuit de kant van de gemeente, vanuit de kant van de politie en vanuit de kant van de hulpverlening er alles aan hebben gedaan om dat aan de voorkant te voorkomen. Maar 'waterdicht'? Dat zou nooit een belofte zijn die ik zou willen doen.

Afsluiting interpellant
De heer Knol (PVV): Ik zou nog even willen reageren op een aantal dingen dat in tweede termijn is gezegd.
Het CDA had het over het refereren aan de bijeenkomst van een uur. En dat ook de koppeling op dat moment gebeurde. Dat weten wij niet, dat zien wij onvoldoende vastgesteld. Dat ging volgens mij ook even over de informatiebijeenkomst. Ook daar zien wij geen notulen of verslaggeving van. Dus hoe moet een raadslid weten wat daar is gezegd? Dat vind ik lastig.
Ja, ook zou ik nog willen weten van de burgemeester of hij bij een meerderheid van de raad, dus per motie, wél zou instemmen met een onafhankelijk onderzoek om het gemeentelijk beleid tegen het licht te houden. Dat zou ik nog even willen weten. Daar zou ik ook een derde termijn voor willen hebben.

De heer Wittendorp (CDA): De heer Knol zegt dat hij het niet kan controleren dat er maar een uur over gesproken is. Ik had hem gevraagd: gelooft hij dat er inderdaad maar een uur over gesproken is? Want ook de burgemeester heeft net gezegd dat er veel meer over is gesproken. Dus ja, daar zie ik toch een stukje wantrouwen in over wat de burgemeester zegt. Daar wil ik graag een reactie van de heer Knol op.

De heer Knol (PVV): Ik wil als raadslid gebruikmaken van mijn controlerende taak. Dus ik zou er graag ook een bewijs van willen zien. Wat is daar besproken? Hoe is daar gesproken? Hoelang? Ja, zo. En niet qua wantrouwen: dat is niet aan de orde.

De heer Wittendorp (CDA): Dan maak ik er 'vertrouwen' van. Is er niet het vertrouwen dat dat klopt?

De heer Knol (PVV): Daarop kan ik hetzelfde antwoord geven. *'Trust, but verify'*, zeggen ze dan.

De vicevoorzitter: De heer Knol, gaat u verder met uw betoog. Ik heb zojuist gehoord dat u een derde termijn zou willen. Als u klaar bent met uw slotwoord, dan gaan we een ordevoorstel doen aan de collega's.

De heer Knol (PVV): De vraag was ook even of bij meerderheid de partijen ook brood zien in een motie voor een onafhankelijk onderzoek, dit gehoord hebbende. En of de burgemeester dat zou uitvoeren. Dat zou ik willen weten.
Dank u.

De vicevoorzitter: Ja, dank u wel. De heer Knol heeft zojuist gevraagd om een derde termijn. Ik zou daar graag een ordevoorstel voor willen doen. Wie wil daarop reageren? Meneer Katerbarg.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Ja, dat is wat ons betreft niet nodig. De heer Knol heeft nog twee vragen gesteld aan de burgemeester. De burgemeester kan die wellicht nog beantwoorden, maar wat ons betreft is een derde termijn niet nodig.

De heer De Vries (PvdA): Ja, wij sluiten ons bij de woorden van Wakker Emmen aan.

De heer Wittendorp (CDA): Volgens mij wilde de heer Knol een vraag stellen aan alle fracties over een eventuele motie, of die behoefte er is. Ik vind wel dat hij die vraag moet kunnen stellen. Dus ik heb niet zo'n probleem met die derde termijn.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ja, ik hoor een derde termijn, waarbij een motie zou worden ingebracht. Het lijkt mij niet zinvol. Ik ben niet voor een derde termijn.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Met betrekking tot het ordevoorstel vinden wij het prima om in een derde termijn nog hierover verder te vergaderen, ook met het voorstel dat de heer Knol gedaan heeft. Ik ga ervan uit dat de heer Knol in dezen nog een concept in gedachten heeft van wat hij zou willen inbrengen als motie. Vandaar dan ook het vervolgverzoek of de heer Knol dit zou willen delen met de fracties en dat wij heel even kunnen schorsen, zodat ik het kan bestuderen. Want dan kunnen we namelijk een gedegen antwoord geven op de vraag die hij voorlegt.

De heer Meijer (VVD): Wij zijn ook geen voorstander van een derde termijn.

De heer Kuiper (SP): Wij vinden een derde termijn ook niet nodig. Wij vinden de beantwoording van de burgemeester dusdanig dat dat voor ons niet nodig is.

De vicevoorzitter: Goed, dat is dan duidelijk. Om een derde termijn wordt niet gevraagd. In principe is het volgens de regels van ons interpellatiedebat nu ten einde. Maar het lijkt me toch goed om even de burgemeester te vragen of hij nog een korte reactie wil geven.

Reactie college
De heer Van Oosterhout (burgemeester): Ja, het ging met name even om de vraag op het moment dat er een motie ging komen over een onderzoek en wat de burgemeester daarvan vindt. Nou, daar heb ik niet zo veel van te vinden. De raad is de baas, dus de raad moet maar aangeven wat zij wil in dezen. Laat duidelijk zijn: op het moment dat de raad een motie aanneemt voor een onafhankelijk onderzoek, dan komt er een onafhankelijk onderzoek in dezen. Dat lijkt mij een redelijke open deur – om het zo maar even te zeggen. Ja. U doet het werk ietsje langer.

De vicevoorzitter: Dank u wel. Dan is daarmee dit interpellatiedebat afgerond. Dan geef ik nu het voorzitterschap weer over aan de burgemeester.

De voorzitter: En de burgemeester stelt voor om even tot negen uur te schorsen. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Met dank aan de vicevoorzitter voor het leiden van het vorige agendapunt. Dat zal – dat kondig ik nu al even aan – ook gebeuren bij agendapunt 5.C rondom de jaarrekeningen en dergelijke: ook dat is een deel van de portefeuille van de burgemeester.
Dan zijn wij bij de hamerstukken.

4.A Notulen openbare raadsvergadering van 25 juni en 2 juli 2026

De notulen van de openbare raadsvergadering van 25 juni en 2 juli 2026 worden ongewijzigd vastgesteld.

4.B Ingekomen stukken

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer 4.B vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

4.C Raadsvoorstel – Bindend advies omgevingsvergunning Cosis Valtherlaan Emmen

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Hart voor Emmen zal vóór dit voorstel stemmen, daar er gevraagd wordt een bindend advies te geven met betrekking tot de BOPA. Echter zijn er tijdens de behandeling van dit voorstel zeer zorgelijke signalen binnengekomen met betrekking tot logeerplekken voor volwassen. We willen de wethouder dan via deze mogelijkheid ook oproepen om met ouders in gesprek te gaan.
Tot zover.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer 4.D vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen, met inachtneming van de stemverklaring van de fractie van Hart voor Emmen.

4.D Raadsvoorstel – Opheffen rechtstreeks gekozen Dorpsraden Erica en Zwartemeer

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Hart voor Emmen stemt tegen dit voorstel. Niet omdat veranderingen per definitie onmogelijk zijn, maar omdat naar ons oordeel niet aantoonbaar is voldaan aan onze eigen spelregels voor het opheffen van een rechtstreeks gekozen dorpsraad.
Tot zover.

De heer Knol (PVV): Wij sluiten ons hierbij aan en wij stemmen tegen. Dank u.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer 4.C vermelde raadsvoorstel aangenomen, waarbij de fracties van Hart voor Emmen en de PVV worden geacht tegen te hebben gestemd.

4.E Raadsvoorstel – Besluit Begrotingswijzigingen Q2-2026

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer 4.E vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

5.A Raadsvoorstel – Beleidsnota Sport en Bewegen 2026-2030 ‘Samen actief in Emmen’

De voorzitter: Daarmee komen wij bij een aantal bespreekstukken, waarvoor ook een spreektijdregeling is ingesteld: maximaal vier minuten voor de fracties. En nogmaals – ik sluit even

aan bij mijn oproep in het begin en zoals de vicevoorzitter dan ook zei: we hebben een volle agenda, dus laten we met elkaar proberen om die tijd ook goed te benutten en bondig te formuleren.
Dat is het eerste het raadsvoorstel ten aanzien van de Beleidsnota Sport en Bewegen 2026-2030 ‘Samen actief in Emmen’. Wie wil daarover het woord voeren? Alle fracties, zie ik, hè? Ja. (...) De ChristenUnie niet, hè? Nee. Nee, nee, nee, gewoon te laat met uw hand. Ja, dat is jammer. De ChristenUnie niet. (…) We beginnen bij de ChristenUnie, de heer Pruisscher.

Eerste termijn
De heer Pruisscher (ChristenUnie): Ja, voorzitter, het is dat mevrouw Louwes gewoon een beetje oplet, dan komt het wel goed in deze vergadering.
Maar goed, het commissiedebat sloten we af met een redelijk open einde, mede door ons toedoen. Want de ChristenUnie is duidelijk: we blijven beleid vaststellen met alleen maar wollig taalgebruik en zonder duidelijke doelen, activiteiten en financiën. Het wordt tijd dat we ook strikter vasthouden aan de opdrachten die de Rekenkamer ons meegeeft of de opdracht die wij zelf vaststellen bij moties en amendementen en aan het college meegeven. Kortom, de vrijblijvendheid voorbij. Niet langer gaat het om inzendingen voor het WK open deuren intrappen, maar willen we dat het beleid ook daadwerkelijk met recht een podiumplaats krijgt? Beleid dat werkt, want dat verdienen onze inwoners.
In de raadsbrief van 17 september lezen we dat ook het college die kritiek serieus neemt, maar ook meer tijd nodig heeft voor concretisering. Dat wordt uiterlijk april 2027 en dan wel opnieuw ter besluitvorming aan ons voorgelegd. Maar dat is wel weer zes maanden verder, terwijl we het Rekenkamer-rapport in januari 2025 hebben behandeld. Het duurt en het duurt. En het lijkt wel of we beter zijn in het organiseren van sportevenementen dan het maken van beleid.
Wellicht voelt u daarin dus ook onze terughoudendheid om volmondig in te stemmen met dit beleid. En dat ligt dus niet in de ambities en de doelstellingen die in dat eerdere hoofdstuk staan – dat is goed – maar het vervolg. De ervaring leert gewoon simpelweg dat we niet weten wat er over zes maanden ligt. Wat gaat dat uitstel dan weer opleveren?
Voorzitter, met de raadsbrief staat dat nu wel zwart-op-wit en we geven deze wethouder het voordeel van de twijfel om de uitwerking van deze Sportnota tot een positieve ervaring voor ons te maken. Dat hopen we niet alleen, daar houden we dan ook de wethouder aan. Maar, voorzitter, laat dit ook een duidelijk signaal zijn aan het hele college: we zijn de vrijblijvendheid voorbij. De kwaliteit van beleid moet verbeteren en hopelijk is deze Sportnota daarin het keerpunt.
Dank u wel.

Raadslid Sampimon (GroenLinks): Gelukkig kan ik het kort houden.
Wij zijn positief over deze beleidsnota, want sport gaat wat ons betreft over veel meer dan bewegen alleen. Sport draagt bij aan onze brede welvaart. Het helpt mensen om fysiek én mentaal gezond te blijven, maar een sportvereniging is ook een plaats waar mensen elkaar ontmoeten, waar vriendschappen ontstaan en waar je onderdeel bent van een gemeenschap. Juist in deze Week tegen de Eenzaamheid is het goed om ook die waarde van sport te benoemen.
In de commissie hebben we aandacht gevraagd voor de verschillen tussen de verenigingen. Want niet iedere vereniging heeft dezelfde mogelijkheden om bijvoorbeeld op een grote groep vrijwilligers te bouwen. En dat is het verschil tussen gelijkheid en gelijkwaardigheid. We hebben het daar vaker over. Die gelijkwaardigheid vinden wij belangrijk. Niet iedere vereniging heeft hetzelfde nodig en niet iedere inwoner heeft dezelfde uitgangspositie. Soms is dus wat extra ondersteuning nodig om ervoor te zorgen dat uiteindelijk iedereen kan meedoen. Met die blik zullen wij ook naar de uitvoering van deze nota blijven kijken. Maar wij gaan instemmen met het voorstel.
Dank u wel.

De heer Kuiper (SP): Ik houd het ook kort.
Voor de SP zijn vooral gezondheid, toegankelijkheid en meedoen belangrijk in Emmen. In Emmen zijn sociaal-economische gezondheidsverschillen een serieus vraagstuk. De nota erkent ook dat juist mensen die moeilijk rondkomen, moeten kunnen blijven deelnemen. Sport en bewegen kunnen bijdragen aan gezondheid, welzijn, sociale contacten en veerkracht.

Voor de SP is het succes van deze Sportnota uiteindelijk niet af te meten aan hoeveel plannen, evenementen of voorzieningen we hebben, maar aan de vraag of we juist die Emmenaren in beweging krijgen voor wie sporten en bewegen nu nog niet vanzelfsprekend is.

De heer Slim (FvD): Sport is belangrijk. Daarover zijn we het snel eens. Maar juist omdat we sportbeleid belangrijk vinden, moeten we ook kritisch zijn op de manier waarop we dat beleid vaststellen. Deze nieuwe Sportnota komt voort uit een duidelijke opdracht van de gemeenteraad en van het Rekenkamer-onderzoek. Een van de belangrijkste aanbevelingen was: werk met meetbare doelstellingen. Maak duidelijk wat de relatie is tussen doelen, activiteiten en resultaten. En daar wringt het een beetje. We krijgen een nota met vijf ambities, mooie uitgangspunten en een lange lijst van activiteiten.
Maar op veel onderdelen weten we nog niet concreet wat we precies willen bereiken. Dat staat ook letterlijk in de nota: *'Voor verschillende indicatoren moet eerst een nulmeting worden uitgevoerd, voordat een doelstelling kan worden geformuleerd.'* Dan vraag ik mij af: waarom moeten wij dit dan al vaststellen voor vier jaar? Het college schrijft zelf dat de verdere vertaling naar de uitvoering nog moet plaatsvinden. De jaarlijkse uitvoeringsagenda moet straks bepalen welke prioriteiten, acties en indicatoren worden gekozen.
Voorzitter, volgens mij hoort de volgorde anders te zijn. De gemeenteraad moet kunnen bepalen wat het doel is, welke resultaten we verwachten en hoe we gaan meten of dat gelukt is. Daarom zeggen wij: haast is hier niet nodig. Schuif deze nota een half jaar door. We zullen hem dus nu niet steunen. Voer eerst de noodzakelijke nulmetingen uit, formuleer vervolgens concrete en meetbare doelstellingen en leg daarna het geheel opnieuw aan de raad voor. Dan kunnen we een sportnota vaststellen die niet alleen ambitie uitstraalt, maar ook duidelijk maakt wat de gemeente daadwerkelijk gaat doen en wat de inwoners van Emmen daarvan mogen verwachten.
Dank u wel.

De heer Westera (PVV): Forum voor Democratie heeft al veel gras voor mijn voeten weggehaald. Ik kan een heel lang verhaal houden, maar...

De voorzitter: Dat zou ik niet doen.

De heer Westera (PVV): ...dat doe ik niet.

De voorzitter: Nee...! (…) Uw slotzin!

De heer Westera (PVV): Ik wil gewoon eindigen met: 'Voorzitter, afrondend.' Wij vragen het college daarom om twee dingen toe te zeggen. Ten eerste dat in een eerstvolgende uitvoeringsagenda expliciet wordt aangegeven welke concrete extra inspanningen bijdragen aan die 10.000 mensen extra in beweging en wat dit gaat kosten of juist niet gaat kosten binnen het bestaande budget. Ten tweede dat de ontbrekende nulmetingen zo snel mogelijk worden afgerond, zodat de raad kan inzien waar we staan vandaag.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Zo kort hoeft het nou ook weer niet...! Maar ja... Nou ja, dat u niet zegt: hij hield de PVV heel kort. Absoluut niet. We gaan naar de fractie van het CDA, mevrouw Swama.

Mevrouw Swama (CDA): Ik ben iets langer van stof, dus het is erg fijn dat de collega van de PVV daar rekening mee heeft gehouden. Maar ik probeer het kort te houden.
Voorzitter, ik wil meteen maar beginnen met het benoemen dat, na de behandeling van deze Nota Sport en Bewegen in de commissie, bij ons twijfel is ontstaan. Dat geldt niet zozeer voor de inhoud van het stuk. Als CDA zijn wij ervan overtuigd dat beweging op wat voor manier dan ook bijdraagt aan gezonde mensen en een gezonde samenleving. Niet alleen op medisch vlak, maar ook op sociaal-cultureel gebied. Bewegen brengt mensen samen en verbindt. In tijden van een steeds individualistischer wordende maatschappij proberen wij dat samen als samenleving voorop te zetten

om vereenzaming tegen te gaan en inwoners simpelweg gelukkiger te maken. Wij vinden dat dit uitgangspunt in de voorliggende Sportnota goed naar voren komt.
Voorzitter, dan de andere kant van de medaille. Deze nota bevat prachtige vertrekpunten en ambities, maar hoe wordt voor ons inzichtelijk of dit nieuwe beleid zijn vruchten afwerpt? Het Rekenkamer-rapport, de aanleiding voor herijking van de Sportnota, geeft ons dat antwoord: dat gebruik van meetbare doelen. Nu snappen we dat je gezond voelen en geluk moeilijk kwantificeerbaar zijn. En dat kwantitatief meer niet altijd gelijk staat aan kwalitatief beter.
Toch heeft het college er kwantitatieve doelstellingen aan gehangen: 10.000 extra bewegende inwoners in 2040. Op z'n zachtst gezegd bijzonder vinden we dat er daarbij geen onderscheid wordt gemaakt in wekelijkse sporters enerzijds en inwoners die voldoen aan de Beweegrichtlijn anderzijds. Dat zijn twee verschillende doelgroepen met ieder verschillende uitdagingen. En laten de wekelijkse sportdeelname en het voldoen aan de Beweegrichtlijn nou ook de belangrijkste indicatoren zijn om het zichtbaar maken van de effecten van gemeentelijk sportbeleid, aldus de Rekenkamer en het college zelf. Dat hier geen gebruik van wordt gemaakt om te bepalen hoe hoog wij de lat leggen, vinden wij een gemiste kans.
Voorzitter, ook in de DOE-agenda's zien we dat het college zijn best heeft gedaan om de aanbevelingen van de Rekenkamer over te nemen. De verschillende doelen zijn namelijk voorzien van meerdere meetbare indicatoren die wij in het licht van mijn eerdere reflectie op kwaliteit en kwantiteit knap gematcht vinden.
Maar wij worstelen met het volgende. Het Rekenkamer-rapport is in januari 2025 in de raad behandeld – de ChristenUnie refereerde daar ook al even aan. Nu ligt meer dan anderhalf jaar later deze herijking voor, met graadmeters maar zonder daaraan gekoppelde doelstellingen. Want voor bijna 75 procent van de genoemde indicatoren moet eerst een nulmeting plaatsvinden voordat daaraan een percentuele of absolute groei kan worden gehangen. Chargerend stellen wij nu dus een incomplete beleidsnota zonder doelen vast en dat doet ons wel afvragen: wat maakt dat deze nota nu moet worden vastgesteld en niet over een half jaar in april 2027? Een moment waarop we volgens de toezegging van de portefeuillehouder in de commissie de meeste indicatoren ingevuld ter vaststelling krijgen voorgeschoteld – ook Forum hoorden we hier al even kort over.
Voorzitter, dat is waar onze twijfel zit. Dat leidt bij ons tot een gewetensvraag: gaan wij tegen een goed inhoudelijk stuk stemmen omwille van het proces, nu deze nota als een soort puzzel aan ons wordt voorgelegd? Of stemmen wij voor en bedekken wij met een soort van mantel der liefde het feit dat dit voorstel eigenlijk gewoon niet rijp was voor besluitvorming? We hopen in ieder geval dat deze werkwijze niet de regel wordt en het bij een enkele uitzondering blijft.
Tot zover.

Mevrouw Scheper (VVD): Wij kunnen heel kort zijn. Want onze vraag was vooral: wanneer zijn de meetbare doelstellingen inzichtelijk? Inmiddels kunnen wij ons vinden in de schriftelijke beantwoording van het college en de duidelijkheid die hierover is gegeven.
Dank u wel.

De heer Hindriks (PvdA): Voorzitter, u keek net naar het linkerbeen van het jongetje dat op 'breken' stond [op de afbeelding boven in de raadszaal, met een actiefoto met drie jongetjes op een voetbalveld], ik kijk vooral naar het rugnummer van hem: nummer 1. Ja, dat vond ik ook best wel mooi. Ik had zelf vroeger ook nummer 1, ik had grote handschoenen aan en ik mocht van de trainer nooit uit het zestienmetergebied komen. Dus zo'n situatie met dat rugnummer is mij nooit overkomen. Nou, ik snap het tot de dag van vandaag nog steeds niet waarom ik dat niet mocht van die trainer toen.
Maar desalniettemin, eerder vanavond hebben we de kinderraad beëdigd. Dat is mooi om te zien hoeveel betrokkenheid er al is vanuit onze jongste generatie. Eigenlijk past dat ook wel goed bij deze Sportnota. Want de ambities richting 2040 gaan ook uiteindelijk vooral over de gemeente waarin zij verder opgroeien: sporten en meedoen. 866 kinderen en jongeren: zo veel maakten vorig jaar in onze gemeente gebruik van het Jeugdfonds Sport en Cultuur. Naar schatting is dat ongeveer 7 procent van alle sportende kinderen in Emmen. En om daar een beeld bij te krijgen: dat zijn ruim veertig voetbalteams vol kinderen. Achter dat cijfer zitten kinderen voor wie meedoen zonder ondersteuning minder vanzelfsprekend is. En precies daarom gaat deze Sportnota voor de PvdA Emmen over meer

dan alleen sport. Het gaat ook over gezondheid, ontwikkeling, ontmoeting en de kans om mee te kunnen doen.
Voorzitter, in de commissie waren wij positief over de richting van deze nota, maar hebben we ook vooral gevraagd hoe we straks kunnen zien of al die ambities ook daadwerkelijk iets op gaan leveren. Wat dat betreft zijn er na de commissie goede stappen gezet en de meetbaarheid wordt verder uitgewerkt. De raad blijft daarbij betrokken. En dat is belangrijk, want een ambitie van 10.000 extra inwoners die in 2040 structureel sporten of bewegen, heeft alleen waarde als we ook onderweg kunnen zien of we de goede kant op gaan.
Voorzitter, in de commissie spraken we nog vooral over een DOE-agenda, in de raadsbrief heet het inmiddels ‘een uitvoeringsagenda’. Ik weet niet of de heer Pruisscher, die in de commissie al scherp was op het taalgebruik, daar helemaal tevreden mee is. Zo vind ik het woord ‘uitvoeringsagenda’ ook niet helemaal gelijk een prachtig woord. Maar belangrijker: inhoudelijk wordt steeds duidelijker wat we gaan doen en hoe we gaan volgen wat dat oplevert.
Een tweede punt in de commissie ging over de verenigingen. We hebben gehoord van de wethouder dat de verenigingsondersteuner inmiddels breed contact heeft met alle clubs en veel goed werk doet en dat is positief, uiteraard. Maar één gedachte willen we daarbij wel vasthouden: vraaggericht werken moet niet hetzelfde worden als wachten tot iemand om hulp vraagt. Veel verenigingsbesturen draaien op vrijwilligers. Ze zijn behoorlijk zelfredzaam en lossen veel zelf op. Juist daarom moet je soms eerder naast een bestuur gaan staan. En niet automatisch met geld, maar met kennis, verbinding of begeleiding. We zien graag dat die actieve vorm van verenigingsondersteuning ook herkenbaar terugkomt in die jaarlijkse uitvoeringsagenda.
Voorzitter, het gaat voor de PvdA Emmen niet om hoe mooi de ambities voor 2040 allemaal op papier staan, het gaat erom of kinderen, verenigingen en inwoners daar in de praktijk iets van gaan merken. Of meer mensen mee kunnen doen, gezonder kunnen leven en met plezier kunnen sporten en bewegen.
Tot zover.

Mevrouw Velzing (Wakker Emmen): Voorzitter, tijdens de commissiebehandeling hebben wij aandacht gevraagd voor de uitvoering van deze nota, met name voor de meetbaarheid van de doelen en de resultaten van de inzet van buurtsportcoaches. We hebben kennisgenomen van de aanvullende brief van het college. Daarin wordt toegezegd dat de raad een uitgewerkte – en daar komt ie – doelenboom met meetbare doelen ontvangt en jaarlijks wordt geïnformeerd over de voortgang en resultaten.
Dat is voor Wakker Emmen een belangrijke stap. Want uiteindelijk gaat het niet om het aantal activiteiten dat wordt georganiseerd, maar om de vraag of meer inwoners daadwerkelijk gaan sporten en bewegen. En vooral of we daarmee ook de inwoners bereiken voor wie meedoen nog niet vanzelfsprekend is – andere collega’s haalden dit ook al aan.
Met die toezeggingen kan Wakker Emmen instemmen met deze beleidsnota. We zullen de uitvoering en de behaalde resultaten de komende jaren uiteraard kritisch blijven volgen.
Dank u wel.

Mevrouw Stulp (D66): D66 is positief over de integrale visie en ook met name over de zichtbare nadruk op kansengelijkheid. Maar ook wij zijn kritisch op het ontbreken van tussendoelen, prioriteiten en financiële concretisering. De ambitie is er wel, de doelen niet. We wachten met smart op de nulmetingen en de uitvoeringsagenda en hopen dan te zien dat die ambities ook daadwerkelijk kunnen worden bereikt.
Als voorschotje daarop wil ik nog even terugkomen op het volgende. Het is maar één puntje, maar voor ons is dat gewoon heel belangrijk. Er staat op pagina 41 bij de inspanningen ‘inzet op vakleerkrachten’. Dat gaat over vakleerkrachten op basisscholen. Daar zijn wij echt ontzettend voor. Als de scholen zelf vakleerkrachten moeten aanstellen, kost dat heel veel geld, waarschijnlijk ten goede van formatiegelden. Aangezien dit in het visiestuk staat bij ‘inspanningen’, kan de wethouder al iets meer zeggen over wat de gemeente daar specifiek gaat doen?
Tot zover.

De heer Kasteleijn (50PLUS): 50PLUS is voorstander van sport en bewegen, maar vraagt simpelweg om meetbaar en verantwoord beleid. De Rekenkamer was daarin helder: de raad moet de resultaten van ons gemeenschapsgeld kunnen controleren.

Hoewel de senioren in de nota wel worden benoemd, zien we bij de cijfers voor deelnemers aan seniorensport een voetnoot staan. Er is nog geen nulmeting uitgevoerd, laat staan dat er een concreet doel is voor 2030. Zonder harde cijfers betekent dat onder andere een blanco cheque naar ons idee. Ik heb daarom twee concrete vragen aan het college.
Over de doelen en het geld. Is het college bereid om de algemene ambities per omgaande om te zetten in meetbare KPI's richting 2030, inclusief concrete nulmetingen en specifieke groepen zoals senioren, en het daaraan geoormerkte budget te koppelen? We hebben daar voor een deel in de doelenboom wat van gezien, maar nog niet compleet.
En over de uitvoering en controle: hoe garandeert het college dat buurtsportcoaches en het accommodatieonderhoud gericht worden ingezet in de wijken met de grootste achterstand en dat de raad hierover jaarlijks een heldere monitor ontvangt om te kunnen bijsturen?

De heer De Jong (Hart voor Emmen): En wanneer je als laatste spreekt, kan ik al tot de conclusie dat wij elkaar vanavond over het belang van sport in ieder geval niet te hoeven overtuigen. De vraag is wel of deze raad weet wát zij vast gaat stellen. Zoals we al meer gehoord hebben vanavond, de Rekenkamer vroeg om meetbare doelen en een duidelijke koppeling tussen ambities, activiteiten en middelen. Vervolgens krijgen wij een nota waarvan ook na de schriftelijke beantwoording erkend wordt dat de meetbare doelen nog moeten worden uitgewerkt. En dat is dan een opmerkelijk antwoord op kritiek over onvoldoende meetbaarheid. Wij stellen het beleid alvast vast en bepalen later waar het aan moet voldoen.
Voorzitter, het grote doel ligt in 2040 en deze nota eindigt in 2030. Wat moet er dan concreet bereikt zijn? En als alles binnen bestaande budgetten moet gebeuren, welke ambities krijgen dan voorrang? Want hetzelfde geld kan niet onbeperkt nieuwe beloften dragen. Voorzitter, wij vragen als Hart voor Emmen niet om het trainingsprogramma van de buurtsportcoach. Wij vragen naar het resultaat en de financiële grens aan onze eigen rol. Precies de zaken waarvoor de raad verantwoordelijk is.
Met die mededeling dat wij later worden meegenomen, zijn wij er niet. Geïnformeerd worden over gemaakte keuzes is iets anders dan die keuzes kunnen bepalen. Onze verenigingen en vrijwilligers verdienen een betrouwbare ondersteuning en deze raad moet dan ook kunnen controleren of die wordt geleverd. Ambities opschrijven is eenvoudig en vooraf vastleggen waarop je aanspreekbaar bent, vraagt om bestuurlijke ernst.
Tot zover in eerste termijn.

Reactie college
De heer Schrik (wethouder): Dank aan de raad.
Overwegend toch heel veel steun voor de koers en de ambities die in de nota vermeld staan. Maar wel met een heel duidelijke boodschap: mooie ambities op papier zijn niet voldoende, het gaat er uiteindelijk om wat we met die ambities in de praktijk doen. En voorzitter, dat is nou ook net wat we met deze nota beogen: impact maken met sport. Niet alleen maar kijken naar meer activiteiten, maar juist meer inwoners in beweging zetten die op dit moment onvoldoende of nog niet bewegen. Niet alleen maar kijken naar wat we doen, maar ook kijken naar de effecten daarvan.
De ambitie om richting 2040 10.000 inwoners structureel extra te laten bewegen, is een grote ambitie. Maar samen met onze sportverenigingen, onze buurtsportcoaches, de zorg en het onderwijs gaan we daar ons de komende jaren hard voor inzetten. Daarbij is meetbaarheid van beleid belangrijk. Dat was tijdens de commissievergadering vanuit elke fractie heel duidelijk ingebracht. Nou, ik heb tijdens de commissievergadering al het een en ander gezegd over waarom alle doelen op dit moment nog niet voorzien zijn van indicatoren en streefwaarden: omdat de recente cijfers op dit moment nog ontbreken. Maar die komen de komende periode eraan. Daarom heb ik uw raad ook de toezegging gedaan om begin volgend jaar met een uitgewerkte doelenboom – paragraaf 3.4 uit de nota – weer terug te komen en die dan nog ter besluitvorming ook aan uw raad voor te leggen.
Daarnaast heb ik uw raad ook toegezegd om jaarlijks uitvoeringsplannen – geen DOE-agenda's, maar uitvoeringsplannen – aan uw raad ter kennisgeving mee te geven, zodat u ook ziet waar we jaarlijks inzet op plegen. Want in de nota staan ontzettend veel doelen en ambities vermeld en we kunnen niet elk jaar vol inzetten op alle doelen zoals die in de nota gesteld staan. Dus jaarlijks zullen we daar keuzes in moeten gaan maken. Een van de zaken die de Rekenkamer ook heeft meegegeven, is dat er meer datagestuurd moet worden ingezet. Juist op basis van die data willen we dan ook gericht jaarlijks

inzet plegen. Dat sluit denk ik ook heel mooi aan bij de vraag van 50PLUS: gericht inzetten op de wijken waar er achterstanden zijn. Dat is juist ook waarvoor we die data nu echt inzetten en gericht onze buurtsportcoaches ook kunnen gaan inzetten.
Kortom, voorzitter, de nota 'Samen actief en bewegen' moet niet verworden tot een papieren tijger en in een bureaula terechtkomen, maar moet ook echt zichtbaar worden op straat, bij onze sportverenigingen en in onze dorpen en wijken. Samen met de buurtsportcoaches en teams sport gaan we ons daar de komende periode keihard voor inzetten.
Dan had ik nog een paar vragen, voorzitter. De PVV vroeg nog: zo snel mogelijk de nulmeting afronden. Nou ik heb aangegeven in de brief die u vorige week hebt ontvangen, dat uiterlijk in april 2027 dat wordt voorgelegd aan uw raad, maar het liefst sneller. Maar ik ben ook afhankelijk van de cijfers die op dit moment verzameld worden. Dus op het moment dat wij het beeld bijvoorbeeld in februari compleet hebben, dan bied ik het ook in februari aan aan uw raad, maar uiterlijk in april 2027.
D66 refereerde nog aan de vakleerkrachten. In de nota hebben we ook aangegeven dat we samen met het onderwijs willen kijken hoe we daar zeg maar een impuls aan kunnen geven. Ik heb tijdens de commissie ook aangegeven dat de gedachte bij ons was om een deel van onze buurtsportcoaches daarvoor te gaan inzetten.

Mevrouw Stulp (D66): Ja, ik ben heel blij: meekijken en meedenken is al heel belangrijk. Is de wethouder ervan op de hoogte dat buurtsportcoaches vanaf 2027 niet mogen worden ingezet als vakleerkrachten? Of doelt de wethouder op iets anders?

De heer Schrik (wethouder): Nou, dat is nieuwe informatie voor mij, dat wist ik nog niet. Dus, nou ja... Daar neem ik daar nu kennis van en dat zal ik ook met het team bespreken hoe we daar dan alsnog een mouw aan kunnen passen. Maar als dat niet meer kan, ja, dan gaat die gedachte van tafel.

Mevrouw Stulp (D66): Was de bedoeling ook vooral die gedachte? Of heeft de wethouder een ander idee? Is het puur meedenken, of denken we bijvoorbeeld ook al over financiële steun voor scholen die dat willen?

De heer Schrik (wethouder): Nee, niet zozeer financiële steun, maar wel gewoon puur de inzet van onze buurtsportcoaches. We hebben vijftien buurtsportcoaches lopen en die zou je ook voor een deel inzetten voor het bewegingsonderwijs. We zien dat ook in andere gemeenten gebeuren en daar functioneert dat hartstikke goed. Dus die gedachte hadden wij en we wilden ook samen agenderen tijdens het LEA-overleg om te kijken hoe ook het onderwijs daartegenaan kijkt.
Volgens mij heb ik dan alle vragen beantwoord, voorzitter.

Tweede termijn
De heer Westera (PVV): Ik had in mijn eerdere betoog de zin staan: 'Wie een doel wil bereiken, zal toch eerst moeten weten van welk punt hij vertrekt en waar precies de finish ligt. Zonder een startpunt is elk streven een koers zonder kompas.' De wethouder heeft de vraag voldoende beantwoord. Ik ga ervan uit dat de cijfers op tijd komen.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat waren de bijdragen in tweede termijn? Dan kunnen wij overgaan tot de besluitvorming.

Besluitvorming
De voorzitter: Het besluit luidt de Sportnota 'Sportief bewegen' 2017-2030 in te trekken en de Beleidsnota Sport en Bewegen 2026-2030 'Samen actief in Emmen' vast te stellen. Is er behoefte aan een stemverklaring? In ieder geval vanuit het CDA, mevrouw Swama.

Mevrouw Swama (CDA): Wij zullen voor dit voorstel omdat we achter de inhoud staan. Daarbij willen we wel benadrukken dat het besluitvormingsproces allesbehalve chique vinden en we dit in het vervolg graag anders zien.

De heer Slim (FvD): Wij stemmen tegen en dat heeft duidelijk te maken met die concrete doelen. Wij zouden het liever over een half jaar compleet zien.

De voorzitter: Oké. Dan stel ik voor om de stemming te openen. De stemming is geopend. (…) En daarmee is het besluit aangenomen met 33 stemmen voor en 6 stemmen tegen. Voor dit voorstel hebben gestemd de fracties van 50PLUS (1), het CDA (4), de ChristenUnie (1), D66 (2), GroenLinks (1), de Partij van de Arbeid (4), de PVV (2), de SP (1), de VVD (2) en Wakker Emmen (14). Tegen hebben gestemd de fracties van Forum voor Democratie (4), Hart voor Emmen (1) en Veilig Emmen (2). Aldus besloten.

5.B Raadsvoorstel – Verordening Erkenning Natuurerfgoedbeheerders gemeente Emmen

(Dit agendapunt is op verzoek van het college, met unanieme instemming van de raad, van de agenda afgehaald.)

5.C Raadsvoorstel – Jaarrekeningen 2025, Begrotingswijzigingen 2026 en Begrotingen 2027 Gemeenschappelijke Regelingen

De voorzitter: Dan gaan wij over naar het volgende agendapunt en ik had al aangekondigd dat dat gaat onder voorzitterschap van de vicevoorzitter, mevrouw Louwes.

De vicevoorzitter: Ja. Dank u wel. Dat is agendapunt 5.C en dat zijn de jaarrekeningen 2025, de begrotingswijzigingen 2026 en de begrotingen 2027 GR'en. Op verzoek van de PVV, Wakker Emmen, Hart voor Emmen en de ChristenUnie is dit als bespreekstuk geagendeerd. We gaan dit agendapunt bespreken in twee termijn en we beginnen met Wakker Emmen.

Eerste termijn
De heer Otter (Wakker Emmen): Ik heb eigenlijk alleen maar opmerkingen over de begroting 2027 en wat Wakker Emmen betreft zijn de overige stukken akkoord.
Tijdens de commissievergadering hebben we een stevige discussie gehad over het proces en de inhoud van de zienswijzen op de begrotingen 2027 van onze GR'en. Wakker Emmen heeft uit die discussie eigenlijk de volgende conclusies getrokken. Het proces is niet goed gelopen. Het over het reces heen tillen van onze zienswijzen, met welke goede bedoelingen dan ook, heeft ertoe geleid dat onze zienswijzen nu een beetje als mosterd na de maaltijd komen. Hoogstens een signaalwerking voor de komende jaren, maar te laat om nog invloed uit te oefenen op de begroting 2027. Wil je invloed uitoefenen, moet je helemaal voorin zitten met het proces.
GR'en die meer geld willen voor al dan niet-wettelijke taken, zullen dit onzes inziens nog beter moeten motiveren. Gelet op de discussie die we in de commissie hadden, is dit volgens Wakker Emmen voor 2027 niet eigenlijk helemaal goed gelukt. Wettelijke taken staan natuurlijk niet ter discussie, maar over de wijze waarop deze taken moeten worden uitgewerkt, kunnen we wel discussie hebben. En dat kwam onzes inziens niet helemaal goed uit de verf.
Wakker Emmen begrijpt nog steeds niet waarom de korting op de Brede Doel Uitkering rampenbestrijding van 10 procent door de gemeenten moet worden opgevangen. Over allerlei ontwikkelingen op dit gebied zijn nog recent afspraken tussen Rijk, VNG en het Veiligheidsberaad gemaakt. Ik heb vanmiddag nog eens wat brieven nagelezen. Ik heb toch echt het gevoel dat zowel de VNG als het Veiligheidsberaad – eigenlijk iedereen – zich eigenlijk maar een beetje heeft neergelegd bij die korting, zonder dat dat echt consequenties heeft. Dus nu deze bezuiniging niet wordt teruggedraaid, zou ik zeggen: laten we dan wat minder gaan doen aan crisisbeheersing en rampenbestrijding en niet automatisch de rekening bij de gemeenten neerleggen.
Wakker Emmen vindt daarom ook aanpassing van de zienswijzen noodzakelijk voor die GR'en die meer geld vragen voor 2027 en is van mening dat er een extra toevoeging in die zienswijzebrieven wenselijk is. Daarom hebben we een amendement opgesteld.

De heer Koops (D66): Excuses aan de heer Otter, want ik kwam al iets eerder .Ik kom even terug op eerder in uw verhaal. U maakte namelijk de opmerking dat we misschien dan maar wat minder aan crisis- en rampenbestrijding moeten doen en dat was een vlug zinnetje. Maar ik heb daar wel iets meer context bij nodig, want ik vind dat best wel een bijzondere uitspraak. Dus ik hoop dat u nog iets kunt toelichten van wat u daarmee bedoelt.

De heer Otter (Wakker Emmen): Nou, voorzitter, ik zag ook in de brief van de staatssecretaris dat hij daar alle ruimte voor geeft. Want die zegt ook: dat betekent dat het aan de besturen is om te bepalen, rekening houdend met de regionale situatie, op welke wijze de gelden besteed worden. Dus er is alle ruimte om daarnaar te kijken. Kijk, het is ook niet zo dat 50 procent van het geld weggaat. Het is 10 procent. Volgens de brief van die BDU is er ongeveer 15 procent en 85 procent komt bij de gemeenten weg. Dus je zou kunnen zeggen: 10 procent is eigenlijk 1,5 procent op de totale begroting. Het lijkt me dat je dat toch ergens moet kunnen vinden. Dus het is niet zo dat we stoppen met rampenbestrijding, alleen een onsje minder.

De heer Koops (D66): Dat is inderdaad wel iets meer genuanceerd. Maar dan wil ik toch even naar de wereld om ons heen kijken. Want er woedt oorlog, er zijn branden, er is droogte, er zijn cyberdreigingen. Ik heb niet het gevoel dat aantal rampen en crises afneemt. Sterker nog, dat is de afgelopen jaren toegenomen. En dan is een opmerking als 'het kan wel een onsje minder' natuurlijk makkelijk gemaakt en ik zou dat graag met u willen onderstrepen. Maar dat rijmt wat ons betreft niet helemaal met de werkelijkheid die ik om ons heen zie. Dus ik ben in elk geval wel benieuwd hoe u daarop reflecteert.

De heer Otter (Wakker Emmen): O, voorzitter, dan was het in ieder geval goed geweest om hier een soort fundamentele discussie even te voeren over welk risico – laat ik het gewoon haast zo zeggen – dat is. Waar doen we het dus iets minder en welk risico accepteren we dan? En nu is in feite gekozen voor die bezuiniging die we nu gewoon bij de gemeenten neerleggen. Dus die discussie hebben we niet gehad. En nogmaals, ook de staatssecretaris geeft daar enige ruimte in. Ik zei het al: het gaat niet om 50 procent minder, het gaat ongeveer om 1,5 procent op het geheel. Dus het is niet dat we in één keer stoppen met rampen- of crisisbestrijding.

De heer Koops (D66): Ja, voorzitter, als allerlaatste. Ik hoop dan toch dat de heer Otter met mij wil onderstrepen dat dit niet enkel een financiële discussie is, maar dat dit juist toch echt wel gaat over die inhoud, over die crises, over die rampen. Ik zou het jammer vinden als we dit echt plat gaan slaan tot sec een procentje hier of daar.

De heer Otter (Wakker Emmen): Ja, ik denk dat ik in herhaling ga vallen, voorzitter.
Nou, ik was al aangekomen bij het amendement dat we indienen namens de VVD, de PvdA, de PVV en 50PLUS. Ik zal het zo overhandigen. De zin die we graag eigenlijk toegevoegd willen hebben, is de volgende:

Amendement 'Aanpassing zienswijzen begrotingen 2027 GGD, VRD en ODD'
(ingediend door de fracties van Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid, de VVD, de PVV, Forum voor Democratie en 50PLUSn)
'De gemeenteraad van Emmen, in vergadering bijeen op donderdag 24 september 2026, bij de behandeling van agendapunt 5.C 'Raadsvoorstel – Jaarrekeningen 2025, Begrotingswijzigingen 2026 en Begrotingen 2027 Gemeenschappelijke Regelingen',

Constaterende dat:
- ***de zienswijzebrieven op de begrotingen 2027 voor de GGD, VRD en ODD onvoldoende de zorg aangeven die de raad van Emmen heeft met de uitzetting van lasten in deze GR'en;***
- ***wettelijke taken niet ter discussie staan, maar wel de capaciteit met betrekking tot de uitvoering van deze taken;***

Overwegende dat:

- ***de groei van de uitgaven van de GR'en steeds zwaarder drukt op de Begroting van de gemeente Emmen en van de GR'en ook een redelijk aandeel mag worden gevraagd in de noodzakelijke bezuiniging die Enmen de komende jaren te wachten staat;***

Stellen wij voor om het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

Besluit

Aan de zienswijzebrieven van de VRD, GGD en ODD de volgende zin toe te voegen:

'De gemeente Emmen maakt zich nadrukkelijk zorgen over de structureel oplopende kosten van de gemeenschappelijke regelingen en vindt dat de groei van de oplopende kosten niet onbeperkt kan worden voortgezet. Wij dringen daarom aan op een kritische beoordeling van taken, ambitie en uitgaven, met nadrukkelijke aandacht voor financiële beheersbaarheid en efficiency.'

De heer Otter (Wakker Emmen): Dat was het, voorzitter.

De heer Meijer (VVD): U zei, meneer Otter, dat wij in de volgende jaren al eerder moeten gaan discussiëren over de begrotingen van de GR'en. Normaal gesproken doen we zomermarkten en dat soort dingen. Maar vindt u dan dat wij ook meer een inhoudelijke discussie moeten hebben over deze begrotingen vroeger in het jaar?

De heer Otter (Wakker Emmen): Nou, ik heb het hele tijdschema zo niet precies in het hoofd. Dat heb ik ook een beetje aangegeven: ik denk dat als er extra geld moet komen, het wel belangrijk is om dat heel vroegtijdig aan te geven en ook goed te motiveren, zodat we daar ook een goede inhoudelijke discussie kunnen hebben en daar ook een goede afweging in kunnen maken. Nou ja, het is een mooie kreet: *'management by exception'*. We worden soms een beetje overladen met heel veel gegevens en dat is het totaal. Maar vaak gaat het gewoon om een specifieke taak of een specifieke omstandigheid waar men meer geld voor vraagt. Dan zou ik zeggen: licht die er dan ook gewoon beter uit, zodat we daarover kunnen discussiëren. En het liefst inderdaad zo vroeg mogelijk, want dan weten onze vertegenwoordigers in de besturen ook hoe wij erin zitten. Nu heb ik soms wel het idee dat de beslissingen min of meer al genomen zijn en dan moeten wij er dan nog iets van vinden. En ja, dat geeft weleens wat wrijving dan.

De heer Slim (FvD): Ja, wij ondersteunen dit amendement ook. Dat hadden we ook doorgegeven, maar is waarschijnlijk niet helemaal bij u terechtgekomen.

De heer Otter (Wakker Emmen): Dan is dat inderdaad niet helemaal goed bij mij terechtgekomen. Dus uw logo ontbreekt dan. Maar goed, het is genoteerd.

De heer Beuker (CDA): Ik wil blijven benadrukken dat wij zien dat de GR'en werken vanuit passie en maatschappelijke betrokkenheid. Laat hier geen twijfel over bestaan. De GR'en worden net zoals wij geconfronteerd met onverminderd grote opgaven en autonome ontwikkelingen, terwijl de financiële ruimte slinkt. Zij realiseren zich dit zeker wel en de begrotingen kunnen niet onbeperkt uitdijen. Maar wij zien en vertrouwen erop dat zij daar zorgvuldig mee omgaan.
Het amendement zoals ingebracht vinden we in principe dan overbodig, maar andersom geredeneerd: er staat ook niks geks in. Temeer omdat we het als onze taak zien om te blijven wijzen op een kritische beoordeling van taken, ambitie en uitgaven, voor welke regeling dan ook. We zullen ons als CDA Emmen dan ook voegen naar de aanvulling.
Tot zover.

De heer Dutilh (PvdA): Voorzitter, aangezien dit mijn eerste échte bijdrage tijdens de raadsvergadering is, begin ik met een kleine persoonlijke noot.
Als u mij een paar jaar geleden had verteld dat ik hier achter deze microfoon zou staan, dan had ik u waarschijnlijk niet geloofd. Spreken voor een zaal als deze is voor mij namelijk niet vanzelfsprekend.

Integendeel, ik heb daar de nodige drempels voor moeten overwinnen. En eerlijk gezegd voel ik die spanning vandaag net zo hard. Wat ik echter heb geleerd, is die spanning niet weg te stoppen maar te benoemen. En ondertussen ben ik er wel achter dat het benoemen van olifanten in kamers überhaupt heel vaak een goed idee is. Dit is dan ook een van de zaken die ik mee zou willen nemen in deze raad: olifanten in kamers benoemen.
Nou was het als bruggetje natuurlijk heel mooi geweest als het hier over Wildlands zou gaan of als het betreffende voorliggende raadsvoorstel nog een flinke olifant te benoemen had. Maar dat is volgens onze fractie niet het geval. Dat brengt mij bij het tweede voornemen: de inbreng kort en bondig houden waar mogelijk. En daar mag u mij op afrekenen als ik in de toekomst toch de bocht uit vliegt.
Betreffende het voorliggende raadsvoorstel probeer ik het dan ook kort te houden. Wij willen nogmaals onze waardering uitspreken voor het feit dat alle GR'en zich in hun begroting en begeleidend schrijven bewust tonen van de financieel uitdagende tijden waar wij voor staan.
Wij willen als fractie van de Partij van de Arbeid Emmen ook graag benoemen dat wij ons goed kunnen vinden in de structurele investeringen die door een aantal GR'en worden begroot. Zo zijn er de bedragen die de Omgevingsdienst heeft opgenomen voor het wegwerken van de werkvoorraden en het op peil houden van de dienstverlening. De formatie-uitbreiding die de GGD of Samen Drenthe doet voor preventie en Veilig Thuis, zoals wethouder Wanders die in de commissievergadering al heeft onderbouwd. En de investeringen die de VRD doet in fysieke veiligheid en met name het anticiperen op veranderingen in het werkveld door bijvoorbeeld klimaatverandering.
Wij hebben voor alle GR'en al aangegeven dat wij waar mogelijk de investeringen graag zo zacht en gespreid mogelijk zien landen in de begrotingen. Verder hechten wij eraan dat een strakke financiële discipline blijft gelden en er hierover gerapporteerd wordt zoals ook verzocht in de motie 'Financiële discipline gemeenschappelijke regelingen', door ons gesteund en aangenomen op 25 juni dit jaar tijdens de bespreking van de Kaderbrief. Om deze reden hebben wij er ook voor gekozen om het amendement van Wakker Emmen, waarin verzocht wordt de tekst en de brief bij de zienswijze aan te passen, mede in te dienen.
Tot slot wil ik nog even kort ingaan op de wijze waarop de bevestiging van het uitstel dat door de provincie is verleend voor het indienen van de begrotingen tot ons is gekomen. Dat dit eenmalig een keer vlug geregeld kan worden door de zegeningen van de huidige technologie, is hartstikke mooi. Maar wij zouden het ook erg waarderen als dit in de toekomst op een iets formelere manier met ons wordt gedeeld. Bij voorbaat dank daarvoor.
Tot zover.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): U haalde zojuist aan de mededeling met betrekking tot het verlaat indienen van de GR'en het uitstel dat ze daarvoor gekregen hebben: dat we dat middels de technologische mogelijkheid zo ontvangen hebben. Bent u het met onze fractie eens dat op basis van een toezegging dat dit antwoord openbaar had moeten komen en dat dat dan ook in iBabs had moeten staan? Ik heb net nog even gekeken, maar ik heb het niet gevonden. Bent u het met ons eens dat dat een openbaar antwoord had moeten zijn?

De heer Dutilh (PvdA): Nou, ten eerste heb ik niet gecheckt of dat niet openbaar op iBabs staat, dus daar moet ik u dan even op geloven. Ik ben het met u eens dat dat verreweg het meest nette was geweest. Maar ik hecht er ook niet zo heel veel waarde aan.
Tot zover.

Mevrouw Poppen (FvD): Voor ons liggen de jaarrekeningen, begrotingswijzigingen en begrotingen van zeven gemeenschappelijke regelingen. Laat ik helder zijn: samenwerken is voor Forum voor Democratie geen doel op zich. Samenwerken is alleen verantwoord wanneer zij aantoonbaar bijdraagt aan een goede dienstverlening, democratische controle en beheersbare lasten voor de inwoners van Emmen. Juist op die punten heeft onze fractie ernstige zorgen. De gemeenteraad hoort het hart van de lokale besluitvorming te zijn, niet slechts een doorgeefluik van besluiten die aan bestuurlijke tafels al zijn voorbereid. Onze inwoners hebben voor ons gekozen om iedere euro zorgvuldig af te wegen en controle uit te oefenen op de besluiten die hen raken.

Bij de gemeenschappelijke regelingen zien wij dat het risicobegrip afneemt. De afstand tot de raad wordt groter. De mogelijkheden tot directe bijsturing zijn beperkt en de financiële bijdragen van Emmen lopen op. Dat vraagt om een veel scherpere rol van het college namens deze raad.
Dat geldt des te meer met oog op het ravijnjaar 2027. Gemeenten komen financieel onder grote druk te staan. Dan kunnen we niet volstaan met het automatisch verwerken van de stijgende bijdragen van een samenwerkingsverband. Ook regelingen als Samen Drenthe, de GGD en de Omgevingsdienst moeten helder worden gemaakt. Welke kosten stijgen? Waarom stijgen zij? Welke keuzes liggen daarachter en waar kan worden bespaard? In plaats van die financiële gevolgen tijdig en volledig aan de raad voor te leggen, worden de nadelige effecten volgens ons doorgeschoven naar de latere Bestuursrapportage. Daarmee wordt de raad te laat in positie gebracht.
Bovendien heeft deze raad zich al duidelijk uitgesproken. Op 13 november 2025 nam de raad unaniem de motie ‘Grip op de gemeenschappelijke regelingen’ aan. Op 25 juni van 2026 volgde er met 30 stemmen voor en 9 tegen een motie over de financiële discipline van de gemeenschappelijke regelingen. De boodschap was duidelijk: de kosten moeten beter worden beheerst en Emmen moet hierin de regie nemen.
In dit raadsvoorstel zien wij onvoldoende terug hoe het college die opdrachten uitvoert. Wij vragen daarom niet om vrijblijvende toezeggingen, maar om een correcte werkwijze per gemeenschappelijke regeling, inzicht in de kostenontwikkeling, de uitvoering van eerdere moties, beïnvloedbare mogelijkheden voor Emmen en de maatregelen die het college neemt om de lastenverzwaring te beperken. Niet het voortbestaan van de regeling, maar het belang van de inwoners van Emmen moet centraal staan. Zolang die grip, onderbouwing en de financiële discipline ontbreken, stemt Forum voor Democratie niet in met het voorliggende raadsvoorstel.
Dank u wel.

De heer Meijer (VVD): De VVD heeft bij veel van de gemeenschappelijke regelingen in de commissie aangegeven wat ons standpunt is. Uitgaven die noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering, stijgen door inflatie of door investeringen en zijn te verantwoorden. Maar met uitgaven die stijgen door overhead of organisatiekosten, hebben we moeite.
Wij kunnen dan ons goed vinden in de tekst van de zienswijze en hebben die dan ook mede ingediend. Wij blijven kritisch op extra uitgaven bij de GR’en. Gezien de discussie over de timing heb ik net de vraag gesteld aan Wakker Emmen of het niet een suggestie is om vroeger in het seizoen al over de begrotingen te gaan discussiëren. Dat lijkt ons verstandiger, omdat je dan ook beter kunt afstemmen met andere gemeenten hoe zij ertegenaan kijken. Dus het proces kan inderdaad in andere jaren iets vroeger en iets vloeiender.
Maar met het totale voorstel kunnen wij instemmen. Tot zover.

De heer Knol (PVV): Allereerst een ordevoorstel. Het is niet gebruikelijk om te citeren uit een vertrouwelijk Whatsapp-bericht. Ik roep u ook op om dat niet meer te doen. Maar nu het toch al buiten ligt: de bevestiging van gedeputeerde Turenhout maakt duidelijk dat de GR’en tot 30 september de tijd hebben om de begroting 2027 bij de provincie in te dienen. Daarmee kan de raad nog een zienswijze vaststellen. Niet voor elke GR lijkt dit nog vanzelfsprekend – de heer Otter zei hier al iets over en daar zijn we het ook helemaal mee eens.
Maar voor de PVV is dit geen formaliteit en zeker geen blanco cheque meer. De raad heeft op initiatief van de PVV Emmen de motie ‘Financiële discipline gemeenschappelijke regelingen’ aangenomen. De lijn is helder: extra gemeentelijk geld mag geen automatisme meer zijn. Als GR met een hogere bijdrage komt, verwachten wij eerst een serieuze toets op taken, prioriteiten en efficiency, interne besparingen en ook beschikbare reserves. Ook moet de raad daar tijdig concreet inzicht in krijgen en wat ons betreft ook meer grip. Gemeenschappelijke regelingen moeten dezelfde financiële discipline tonen die wij als gemeente ook zelf vragen.
PVV Emmen steunt noodzakelijke taken op het gebied van veiligheid, gezondheid en uitvoering. Maar iedere euro is belastinggeld voor onze inwoners en daar moeten wij ook zeer zuinig op zijn. Daarom vragen wij het college te bevestigen dat deze lijn van de aangenomen motie in alle dergelijke zienswijzen wordt verwerkt, zodat iedere GR de op 24 september vastgestelde zienswijzen nog aantoonbaar betrekt bij de definitieve begroting van 2027. Daarom zijn wij ook mede-indiener van het amendement van Wakker Emmen om in ieder geval deze zienswijzen nog mogelijk te maken.

Maar één vraag blijft voor ons nog overeind. Voor de begrotingswijziging 2026 ontvangen wij graag helderheid welke wijzigingen nog daadwerkelijk kunnen worden betrokken en welke niet.
Dank u.

De heer Koops (D66): Tijdens de commissievergadering heeft D66 benadrukt dat wij ons niet herkennen in de voorgestelde zienswijzen. Wij vinden dat het besluit om slechts kennis te nemen van de jaarschijven 2028, 2029 en 2030 van de meerjarenprognoses van de gemeenschappelijke regelingen, die deze hebben aangeleverd, ons tot een onbetrouwbare partner maakt. En dat gevoel wordt des te meer versterkt door de tekst die nu al staat opgenomen over de financiële onzekerheden, nog los van het amendement.
Alle gemeenschappelijke regelingen hebben de afgelopen jaren realistisch begroot. Zij hebben de riem aangetrokken waar dat mogelijk was en zij hebben slechts de absoluut noodzakelijke investeringen gedaan ondanks de toenemende vragen vanuit de samenleving en vanuit de deelnemers. Daarvoor zouden wij dankbaarheid moeten tonen en wij vinden het bijzonder jammer dat veel partijen desalniettemin klakkeloos blijken mee te gaan in het frame dat de gemeenschappelijke regelingen vooral veel geld kosten en ook steeds meer geld vragen. Dat is simpelweg niet waar.
Bij het slordige amendement blijkt bovendien met een overtreffende trap te worden aangestuurd op een situatie om van een nullijn of naar ‘minéénlijn’ of ‘minderlijn’ te gaan. Wethouder Wanders maakte daar wat ons betreft in de commissie een terecht punt over, want wij willen van de indieners en de ondersteuners van het voorstel dan ook echt concreet horen hoeveel en op welke punten we de GR’en dienen te bezuinigen. Als dat uitblijft, dan maakt dat de gemeente niet alleen onbetrouwbaar, maar in onze optiek ook opportunistisch.
Tot zover.

De heer Otter (Wakker Emmen): Ja, voorzitter, ik wil een vraag stellen, want ik hoor het woord ‘bezuinigen’. Maar ik heb niet het idee dat wij willen bezuinigen. Dus er gaat in feite niets af. Wij willen alleen ‘minder meer’. Ik heb eigenlijk hier ook een beetje de indruk dat wij al jaren de hand op de knip naar die GR’en kijken. Maar ik heb bijvoorbeeld nog even de Omgevingsdienst bekeken. Die had een uitgavenniveau in 2023 van 17 miljoen, dat naar 27 miljoen groeit in 2027. Dus laten we nou net doen of we ze met een kluitje in het riet sturen. Wij hebben heel veel geld erbij gedaan en de VRD-begroting zou nu groeien van 34 miljoen naar 44 miljoen in 2030. Nou, dat zijn forse bedragen.
Dus ik vind dat wij het volste recht hebben om te vinden dat je daar heel efficiënt naar moet kijken. En ja, misschien moet je dan ook een keer niets doen wat je allemaal misschien graag zou willen. Nou, als er twijfelgevallen zijn, dan zou ik zeggen: dan moet dat hier in deze raad komen en dan kunnen we er met elkaar over beslissen.

De heer Koops (D66): Ik hoor geen vraag in het betoog van de heer Otter, maar ik wil er wel op reageren. Want natuurlijk zijn de begrotingen van die gemeenschappelijke regelingen gegroeid omdat die zelf ook in hun betoog terecht heeft aangegeven dat in de meeste gevallen hun wettelijke taken ook zijn vergroot. Dat is juist ook zoals ik betoogde, de vragen vanuit de deelnemers ook zijn toegenomen. Volgens mij heeft ook de heer Wanders dat tijdens de commissievergadering benadrukt. Dus ik vind het ook te makkelijk te zeggen dat een iets grotere begroting per se betekent dat een GR ook meer geld uitgeeft, zeker als u zegt – en dat u impliceert u een beetje – dat dat onbestemd is.
Als ik kijk naar de jaarrekeningen en de begrotingen van de afgelopen vijf jaar – dus zeg maar pak hem beet sinds het jaartal dat u noemt – dan heb ik elk jaar opnieuw een begroting en een jaarrekening gezien waarin de GR’en echt strikt hebben gekozen voor de meest noodzakelijke kosten. Dat hebben ze in die jaren ook toegelicht tijdens die zomermarkten. Dus ik herken het gewoon écht niet – en daar ben ik het feitelijk met u over oneens – dat daar een soort van kostengroei zit die wij niet in beheer hebben en waar wij als raad geen controle op hebben. Natuurlijk hebben wij dat. En dat daar een soort van wildgroei in zit voor bijvoorbeeld het magische woord dat in de commissie viel: ‘overhead’. Maar ja, ook dat is er gewoon niet.

De heer Otter (Wakker Emmen): Ja, voorzitter, het wordt een beetje ‘welles-nietes’, dus dat gaan we niet doen. Ja, u stelt gewoon dat het allemaal heel kostenbewust en allemaal supernoodzakelijk is.

Ja nou, wij denken dat daar best ruimte in zit. Dan is er nog ook steeds de vraag, ook al is het allemaal noodzakelijk, of we het allemaal wel kunnen betalen. Dat is ook nog een heel wezenlijke vraag.

De heer Koops (D66): Ja, dan blijf ik toch ook de heer Otter, en daarmee zijn partij, uitdagen om dat concreter te maken dan alleen het vermoeden of het onderbuikgevoel. Want dat lijkt ons geen goede basis om beleid te maken. (…) Nee, daar laat ik het bij.

Mevrouw Croezen (Veilig Emmen): Ja, er is natuurlijk al heel veel over gezegd. En in de commissievergadering heeft Veilig Emmen natuurlijk ook al aangegeven hoe wij naar de gemeenschappelijke regelingen kijken. Natuurlijk, ze voeren belangrijke taken voor ons uit, maar iedere euro die daaraan uitgegeven wordt, blijft natuurlijk publiek geld. Voor ons geldt dus niet alleen maar de vraag 'wat kost dat nou?', maar ook: wat krijgen onze inwoners daarvoor terug? En hoeveel invloed heeft de raad daar eigenlijk daadwerkelijk op?
We vragen ons dan ook af, wanneer een gemeenschappelijke regeling structureel meer geld vraagt, welke criteria het college dan hanteert om te bepalen of die hogere bijdrage dan ook noodzakelijk is. En wanneer wordt er dan eerst gekeken naar efficiency, herprioritering of aanpassing van taken?
We willen daarbij wel nadrukkelijk aangeven dat financiële terughoudendheid niet mag leiden tot onverantwoordelijke verschraling van essentiële taken zoals gezondheid en veiligheid, voorzitter. Want de raad moet kunnen sturen op het moment dat er daadwerkelijk nog iets te sturen valt. En niet pas wanneer de belangrijkste keuzes feitelijk al zijn gemaakt. Want samenwerken op afstand mag nooit betekenen dat onze democratische controle ook op afstand komt te staan.
Tot zover.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Voor ons liggen de stukken van de gemeenschappelijke regelingen. Als raad dragen we een grote verantwoordelijkheid. We sturen op regionale samenwerking, maar we bewaken tegelijkertijd de gemeentelijke portemonnee en het belang van onze inwoners. Van de zeven regelingen lichten we er vanavond drie uit waar grote financiële en maatschappelijke belangen samenkomen.
Ten eerste de Omgevingsdienst. Emmen is samen met de provincie de grootste financier van de Omgevingsdienst. Onze afdracht stijgt van 5,24 miljoen in 2026 naar ruim 6,07 miljoen in 2030. Alleen al in 2027 betalen we bijna twee ton meer. De vraag is: krijgen we voor deze structurele stijging van onze afdracht ook aantoonbaar meer fysieke toezicht- en handhavingsuren op onze bedrijventerreinen en in het buitengebied terug? Of gaat dit geld hoofdzakelijk op aan stijgende overhead en organisatiekosten bij de GR?
Punt twee: de Veiligheidsregio Drenthe. De VRD kiest er zelfstandig voor om de beleidsontwikkeling van 4 miljoen te spreiden over vier jaar. Het versterken van onze brandweer en de ondersteuning van vrijwilligers is natuurlijk cruciaal. Maar de kosten stapelen zich op en mede door het gat in de rijksbijdrage. Vraag: hoe borgt het college dat de voorgestelde taakdifferentiatie en specialisatie van de brandweerposten in de praktijk niet leiden tot langere opkomsttijden of verschraling van de brandweerzorg in onze dorpen en in het buitengebied?
Punt drie is openbaar vervoer en Publiek Vervoer. Goed openbaar vervoer is een levensader voor Emmen, zeker voor onze oudere inwoners die afhankelijk zijn van het OV om mee te blijven doen. Grote, halflege lijnbussen op vaste tijden passen steeds minder bij de vraag in het Drentse landschap. Vraag: is het college bereid om binnen de GR krachtig aan te dringen op snellere innovaties zoals flexibele kleinere bussen, belbussen en te waarborgen dat deze voor ouderen eenvoudig te boeken en fysiek toegankelijk blijven?
Ik dank u wel.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Laat ik met het goede nieuws beginnen: de ChristenUnie stemt voor. Ja! En eigenlijk maakt het nog helemaal niet uit wat er met dat amendement gebeurt: dat is ook goed eigenlijk.
Maar wie zich het commissiedebat een beetje voor de geest haalt, weet dat daar ook een licht cynische ondertoon onder zit. Want wat heeft eigenlijk allemaal nog voor zin? Soms is het ook goed om aan zelfreflectie te doen. Ook voor een partij als de ChristenUnie komen daar altijd een beetje van die stoffige dingetjes uit, hè? We zijn goed in normen en waarden, procedures volgen, rechtsstatelijk,

rechtvaardigheid, we houden vast aan behoorlijk bestuur: allemaal een beetje braaf. En misschien wel een beetje 'het braafste jongetje van de klas'.
Maar, voorzitter, het proces van de afgelopen maanden rondom deze gemeenschappelijke regelingen was eigenlijk precies het tegenovergestelde. De gemeente Emmen gedroeg zich als de pestkop van de klas. We zijn tóch een flinke kop groter dan iedereen, we betalen ook meer. We hoeven de opdracht niet met iedereen tegelijk in te leveren. We hebben een briefje van de juf, die overigens niet gepruimd wordt door de andere klasgenoten en ook niet door de andere docenten. En dat briefje blijkt ook niet echt een doktersverklaring te zijn over dat pestkoppengedrag.
Nou, voorzitter, dat is een karikatuur en dat is ook bedoeld om expres de boel groter aan te zetten, zoals een olifant in een kamer. Maar het toont wel degelijk hoe ontstemd de ChristenUnie is over deze gang van zaken. Wat ons betreft zijn we in plaats van die pestkop weer het braafste jongetje van de klas. We houden ons aan de afspraken die we in Drents verband met elkaar hebben gemaakt. We houden ons aan wettelijke termijnen, we houden ons aan de procedures en zijn een behoorlijk bestuur. En wat ons betreft betekent dat ook dat we vanaf volgend jaar dan als gemeenteraad zelf over de zienswijzen gaan, desnoods door de griffie voorbereid, en we nemen het proces zelf in handen.
Voorzitter, tot zover onze reflectie en we zien uit naar de visie van het college. Dank u.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Voorzitter, Hart voor Emmen beperkt zich tot de vraag die aan inhoudelijke beoordeling voorafgaat. Welke positie heeft deze raad vandaag nog? Het raadsvoorstel zelf zegt dat de zienswijzen de raad invloed moeten geven dat de algemene besturen daarna een begroting kunnen vaststellen. Bij de ODD en het Recreatieschap is die volgorde omgekeerd. De begroting is al vastgesteld en ingediend en Emmen moet nog besluiten.
In de commissie beloofde de burgemeester een officiële bevestiging van het provinciale uitstel. En voorzitter, zoals ik net al aanhaalde in mijn interruptie bij de heer Dutilh: die ligt er niet. De toezegging moest deze raad haar volledige positie geven. Zonder dat stuk weten wij namelijk niet wat is uitgesteld, voor wie, tot wanneer en onder welke voorwaarden. Provinciaal uitstel en die brief daarover kunnen namelijk iets zeggen over de termijn van toezending. Het betekent niet automatisch dat de ODD en het Recreatieschap Drenthe de vastgestelde begroting heropenen en een datum is nog geen democratische invloed. Maar wat het wél betekent, is dat als er officieel toestemming is, wij bij de ODD aangeven dat wanneer zij weigeren te heropenen, zij niet voldoen aan de afspraken met onze gemeenteraad.
Dan het amendement van Wakker Emmen en gevolg. De oproep tot financiële beheersbaarheid is verdedigbaar. Echter konden wij dit amendement niet mede indienen en wilden we dat ook niet, omdat wij namelijk, zoals ik zojuist al aangaf, geen formeel document beschikbaar hadden waarin uitstel verleend is. Omdat mede-indiening politiek de indruk zou wekken dat wij deze procedure dan ook zouden aanvaarden en dat doen wij dan niet. Als de meerderheid doorzet, steunen wij een betere tekst als terugvaloptie, maar betere woorden herstellen geen gebroken volgorde.
Voorzitter, democratische invloed betekent niet dat de raad nog iets mag zeggen, het betekent dat haar woord het verschil kan maken voordat een besluit definitief is. Invloed kan niet achteraf worden toegekend. Eerst onze formele positie en dan een verantwoord besluit.
Tot zover.

Raadslid Sampimon (GroenLinks): Voorzitter, ik wil een lans breken voor de gemeenschappelijke regelingen. Het gaat hier om organisaties die belangrijk werk doen voor onze inwoners en onze gemeente. Of het nu gaat om de veiligheid, de gezondheid, onze leefomgeving of ons sociaal welzijn, het zijn publieke taken waar we iedere dag op moeten kunnen rekenen. Ik onderstreep het nog eens: in het belang van onze inwoners zijn die regelingen er.
Daarbij zien wij natuurlijk ook de kosten oplopen. Maar die ontwikkeling komt niet uit het niets: dat zijn we helemaal met D66. We zien al járenlang dat de druk op de publieke voorzieningen toeneemt. Er worden steeds meer en meer ingewikkelde taken van deze organisaties gevraagd. Dan is het niet vreemd dat dat uiteindelijk ook financieel zichtbaar wordt.
Dat brengt ons bij het amendement van Wakker Emmen. Natuurlijk moeten we kritisch blijven kijken naar de besteding van publiek geld. Maar we vinden de voorgestelde toevoeging te algemeen en te veel uitgaand van wantrouwen. Laat ik één concreet voorbeeld noemen. Op mijn vraag in de commissie over de handhaving door de Omgevingsdienst gaf de wethouder aan dat er

personeelstekorten zijn en dat het moeilijk is om voldoende gekwalificeerde mensen te vinden. Tegelijkertijd verwachten wij als raad terecht dat er voldoende wordt gecontroleerd en gehandhaafd. Als wij willen dat de Omgevingsdienst zijn publieke taken goed uitvoert, moeten daar ook voldoende mensen en middelen voor beschikbaar zijn. Natuurlijk, als er concrete aanwijzingen zijn dat geld niet doelmatig wordt besteed, dan moeten we daar het gesprek over voeren. Maar stijgende kosten zijn niet automatisch het gevolg van inefficiëntie. Daarom gaan we akkoord met de voorliggende stukken, maar zullen we het amendement niet steunen.

De heer Kuiper (SP): Om het kort te houden ga ik het commissiegesprek van ons niet herhalen.
Maar ik heb wel vragen over het amendement. We begrijpen en herkennen de zorgen achter dit amendement. De kosten van de gemeenschappelijke regelingen lopen op, terwijl wij als raad maar beperkt zicht en invloed hebben op die ontwikkeling. Het is terecht dat we daar scherper op willen zijn. Onze kanttekening zit bij de woorden ‘efficiency’ en ‘capaciteit’. Die mogen niet automatisch een ander woord voor ‘minder mensen’ en ‘minder uitvoering’ zijn. De wettelijk noodzakelijke taken moeten gewoon goed uitgevoerd kunnen worden.
Als dit amendement vooral bedoeld is als signaal dat we meer grip willen op de kostenontwikkeling van onze gemeenschappelijke regelingen, dan kunnen wij die boodschap goed volgen. Aan de wethouder daarom ook een vraag: leest het college het amendement ook zo? En hoe kan de raad daadwerkelijk meer grip krijgen op deze kostenontwikkeling?

Reactie college
Mevrouw Kuipers (wethouder): Dank voor de inbreng uit de raad.
Er is al uitgebreid gesproken in de commissie over dit onderwerp. De vragen over het proces zal de burgemeester voor zijn rekening nemen en waar nodig zullen de betreffende portefeuillehouders aanvullend ingaan op de inhoud van de gemeenschappelijke regelingen.
Ik heb eigenlijk twee zaken wel gehoord en dat is vooral de wens van hoe u als raad ook meer grip kunt houden op de begrotingen en waar zij kan sturen waar nodig. Nou, natuurlijk zullen wij als bestuurders ook in de gemeenschappelijke regeling hierop aansturen. Maar ik denk dat u zelf als raad ook aan zet bent. Dan wil ik daarvoor graag verwijzen naar de nota ‘Samenwerken voor Drenthe’. Daarin zijn Drenthe-breed afspraken gemaakt over de samenwerking tussen de gemeenschappelijke regelingen en de raden.
Vooruitlopend op de begrotingsbehandeling wordt voorzien in een zomermarkt, waar de raden met een gemeenschappelijke regeling in gesprek kunnen en aandachtspunten mee kunnen geven. Maar daarnaast, als er nog behoefte is aan verdere betrokkenheid en verdere discussie, staat het de raad natuurlijk ook vrij om daarover het gesprek onderling te gaan voeren. Omdat het dan om Drentse regelingen gaat, lijkt het mij goed om te kijken hoe we samen met andere Drentse raden dat kunnen organiseren. Maar ik verneem wel die wens vanuit de raad om samen goed aan de voorkant te kunnen sturen, mochten de kosten uit de pas lopen.
Dan nog het amendement van Wakker Emmen. De financiële zorgen die hierin worden uitgesproken, zijn ook in de commissie nadrukkelijk naar voren gekomen. De oproep om kritisch te blijven kijken naar taken, ambitie en uitgaven en met aandacht voor financiële beheersbaarheid en efficiëntie, was ook al in de zienswijze verwoord. Maar gezien de discussie kan het college zich vinden in het amendement en dit ondersteunen wij dan ook.
Tot zover.

De vicevoorzitter: Dank u wel. Dan geef ik graag de burgemeester het woord, die het proces zal duiden, zoals wethouder Kuipers al aangaf.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Dat zal ik doen en ik zal ook nog een aantal opmerkingen ten aanzien van de Veiligheidsregio daarin meenemen.
Ja, ten aanzien van het proces: daar is al het nodige over gezegd. Ik denk dat de heer Otter ergens de woorden liet vallen ‘het zal wel met de beste bedoelingen geweest zijn’. Ik denk ook dat dat zo is. Sterker nog, dat weet ik wel zeker. En ook even naar de fractie van de ChristenUnie: het was de volgorde der dingen die maakte dat – en dat ging veel verder dan Emmen, even voor de goede orde – er meer gemeenten zeiden: goh, gaat de volgorde wel goed? Als het gaat om de hele financiële

context: we zagen in het voorjaar zwaar financieel weer op ons afkomen. Vervolgens komt er een hele discussie over de gemeenschappelijke regelingen en dat nog een keer in de context van een nieuwe raad. En vervolgens kwamen we daar wat op terug. Dat is het voordeel als je iets langer meeloopt. We hebben dat eerder gedaan, om precies te zijn twaalf jaar geleden, om even wat pas op de plaats te maken om eerst die financiële context te schetsen en op basis daarvan een besluit te nemen ten aanzien van de gemeenschappelijke regelingen.
En ten aanzien van het idee van 'voorin zitten': ja, zo werkt dat niet als het gaat om de bespreking van de gemeenschappelijke regelingen. Het is niet zo 'wie het eerst komt, wie het eerst maalt'. Het hele net wordt opgehaald en op basis daarvan wordt er een besluit genomen. Maar ik begrijp dat dat tot de nodige verwarring heeft geleid. Dat trek ik mijzelf ook aan, daar wil ik ook wel mijn excuses voor aanbieden op het moment dat die verwarring leefde. Maar nogmaals, het was met de beste bedoelingen. Ik heb ook niet het idee dat het mosterd na de maaltijd is, want de bevindingen die vandaag aankomen inclusief een eventueel aangescherpte zienswijze, komen nog op tijd erbij.
En misschien nog even over de vorm. Een appje: ja nee, dat is inderdaad niet gebruikelijk om het op deze manier te doen. Maar laat ik het even voorzichtig zeggen: natuurlijk had ik kunnen vragen om een brief van de gedeputeerde. Maar ik was er niet helemaal gerust op dat die u op tijd zou bereiken – even voor de goede orde. Ik weet een béétje hoe dat gaat. Dat zou hier in eigen huis ook nog wel ingewikkeld zijn. Maar als ik hier op een knopje druk, dan heb ik echt binnen twee dagen een brief. Maar ik kan niet even op een knopje drukken in het provinciehuis, dus ik koos even voor de meest efficiënte lijn om u zo snel te informeren over de kern van de boodschap. En dat was inderdaad de schriftelijke bevestiging die gevraagd was.
Dan ten aanzien van twee opmerkingen over de Veiligheidsregio: dat was de BDU-korting die er geweest was. Meneer Otter doet het Veiligheidsberaad en de VNG een beetje onrecht waar het gaat om de lobby die gevoerd is om die bezuiniging van tafel te krijgen. Dat was niet even een briefje, dat was niet een overlegje. Nee, ik praat maar even vanuit het VNG-bestuur: we waren furieus over deze korting. En niet eens zozeer om het bedrag op zich, want daar kan ik u nog wel in volgen ook. Daar vallen we niet meteen van om, maar het gaat ook om het idee. Volgens mij gaf meneer Koops dat wel mooi aan: in een tijd van toenemende onveiligheid en in een tijd waarin we in toenemende mate ook wat moeten gaan doen aan de weerbaarheid, is het eigenlijk heel raar om dan te korten op deze uitkering in dezen. Het is gelukkig tijdelijk, het is in die zin incidenteel en vervolgens komen er – dat hebben we nu gehoord ook in de Troonrede – veel meer middelen aan in het kader van de weerbaarheid. Dat maakt het net even wat makkelijker. Maar ten tijde van het opstellen van die begroting was dat nog niet aan de orde. In die zin was het wel heel bijzonder dat dat gebeurde.
En ten aanzien van meneer Kasteleijn: ik kan u geruststellen. Als we kijken naar de begroting van de Veiligheidsregio zoals die er nu ligt, inclusief de verhoging van middelen, leidt dat niet tot verschraling en kunnen we garanderen dat ook de opkomsttijden van de brandweer in de gemeente Emmen voldoende blijven. Dat hebben de commandant van de brandweer en de directeur van de Veiligheidsregio, de heer Heerdink, laatstelijk ook duidelijk gemaakt aan de raad bij het bezoek aan de brandweerkazerne.

Tweede termijn
De heer Otter (Wakker Emmen): College, bedankt voor de antwoorden.
Ik geloof dat het een vraag was van de SP, of dit een signaal is. We hebben eigenlijk die zienswijzen willen aanvullen met een duidelijk signaal, om in ieder geval alle GR'en bewust te maken van het feit dat we in zwaar weer zitten en dat wij als gemeente het misschien ook niet alleen kunnen oplossen en ook de inzet van de GR'en daarbij nodig hebben. Dat is het signaal dat we willen afgeven. Dat stond ook al in de originele zienswijze. Alleen, daar stond het misschien nog iets te vriendelijk en daarom hebben we het wat willen aanscherpen.
Dat was het, voorzitter.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Ik wil de burgemeester in dezen dan ook bedanken voor de beantwoording met betrekking tot de vragen rondom het proces.
Echter hebben wij nog een vraag en dat zit hem dan ook in het proces. In het kader van het officieel afsluiten van de toezegging, ga ik ervan uit in dezen – en ik hoop dat de burgemeester dit kan bevestigen – dat er alsnog een officiële brief vanuit de provincie komt waarin dit bevestigd wordt.

Want ja, volgens mij kunnen wij appjes niet op deze manier gaan inladen. Dus we zouden die heel graag zien. En mede zouden wij die graag willen zien in wat ik in mijn eerste termijn al aangaf. Mochten de GR'en besluiten om hun begrotingen niet te heropenen en onze overwegingen daarin mee te nemen, dan kunnen wij daarin ook aangeven dat wij voldaan hebben aan het proces.
Tot zover in tweede termijn.

De heer Knol (PVV): Ik zou graag mijn tweede termijn willen gebruiken als een soortement van stemverklaring en om in te gaan op voorgaande sprekers. Want dan combineren we dat mooi omwille van de tijd.
Voorzitter, PVV Emmen is het niet eens met de voorliggende begrotingen en houdt grote zorgen over de oplopende kosten en het gebrek aan echte prioritering en grip binnen de gemeenschappelijke regelingen. Tegelijkertijd hebben wij het amendement mede ingediend, omdat de toegevoegde zin een belangrijk signaal afgeeft en wij goed zijn voor onze handtekening.
Ook bij deze regelingen moeten er keuzes worden gemaakt en moet er kritisch naar de uitgaven worden gekeken. Daarom steunen wij het geamendeerde voorstel, zonder dat dit betekent dat wij instemmen met de inhoud van de begrotingen zelf.
Dan zou ik even willen ingaan op de voorgaande sprekers uit de eerste termijn: onder andere GroenLinks en deels ook D66 en de ChristenUnie. Als ik deze partijen moet horen, wil men niet zoeken naar besparing op overhead en wil men ook niet echt prioriteren in de taken en ambities van de GR'en en wil men ook geen grip voor de raad.

De vicevoorzitter: Meneer Koops heeft een vraag voor u.

De heer Knol (PVV): Ik was nog niet klaar met de vraag.

De vicevoorzitter: Dat snap ik.

De heer Koops (D66): Nou ja, misschien kan ik u de vraag besparen, want dat hebt u in ieder geval niet in mijn betoog gehoord en volgens mij ook niet in het betoog van GroenLinks of de ChristenUnie. Natuurlijk vinden we het ook belangrijk dat er kritisch naar die begrotingen en jaarrekeningen wordt gekeken. Maar ons punt was juist dat dat de afgelopen jaren ook al gebeurde en dat dat miskend is.

De heer Knol (PVV): Ik vervolg mijn vraag. Waar vinden jullie dat de rekening van de stijgende bijdragen wel moet worden neergelegd? Dus is dat de gemeente? Wie moet dat gaan betalen? Moet de gemeente bijlappen of niet? Dat is dan even de vraag.

De vicevoorzitter: Aan wie stelt u die vraag?

De heer Knol (PVV): Nou, aan die partijen: GroenLinks, D66 en de ChristenUnie.

De vicevoorzitter: Oké, goed. Dat is dan aan die partijen zelf om daar in tweede termijn op te reageren, mochten ze dat willen. (…) Nou, meneer Koops zegt: daar wil ik wel op reageren. Dus bij dezen.

De heer Koops (D66): Ja, ik heb geen tweede termijn en ik moet eerlijk zeggen dat ik het wel een pretentieuze vraag vind. Wat ik heb betoogd in eerste termijn, is dat de gemeenschappelijke regelingen niet al jaren om meer geld vragen en dat zij strikt noodzakelijk doen wat wettelijk nodig is of daar waar een investering absoluut noodzakelijk is. En daar waar dat geld gevraagd wordt, vind ik absoluut dat de gemeente daarvoor moet opdraaien.

Reactie college
De heer Van Oosterhout (burgemeester): Er rest eigenlijk alleen de vraag nog vanuit Hart voor Emmen van de heer De Jong over de schriftelijke bevestiging. Ergens op deze avond viel het woord 'vertrouwen' in dezen. Ik zei al: voor de zomervakantie hadden we een afspraak gemaakt met het college van GS om een iets ruimere termijn te nemen. Dan kun je alles vinden van het proces, maar dat

zal ik niet herhalen. Volgens mij heb ik daar al wat dingen over gezegd. Laat ik het zo zeggen: wij werken met een college van Gedeputeerde Staten met gedeputeerden die wij op allerlei soorten fronten tegenkomen en daar vertrouwen wij op.
Vervolgens kwam de vraag: kunt u dat even schriftelijk laten bevestigen? Nou, dat vond ik al een vraag even voor de goede orde... Maar goed, dat doen we dan. Of het een app of een brief is, dat maakt dan niet uit. En u zegt dat u dat nog even wilt omzetten in een brief. Nou, dan ben ik niet van plan. Ik vertrouw het college van GS dat zij in die zin de zienswijze van de gemeente Emmen ook keurig meenemen. Daar hebben we ook al een aantal werkafspraken over gemaakt om dat voor 1 oktober te regelen. En daarmee is wat mij betreft waar het gaat om dat type onderdeel van de procedure, de kous af.
Dan hebben we met elkaar een belangrijk debat te voeren en daar zou ik de kern op willen richten: hoe gaan we verder met de gemeenschappelijke regelingen, die heel belangrijke kerntaken doen voor de Emmense gemeenschap? En tegelijkertijd zitten we met een krimpend financieel perspectief. Dat geldt voor meer taken, maar zeker ook in relatie tot de gemeenschappelijke regelingen. Daar zou ik het accent op willen richten en meer dan op een discussie of er een appje of een briefje moet komen.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Kijk, de burgemeester geeft in dezen aan dat hij dat niet gaat doen. De toezegging die gedaan is, is dat er iets op schrift komt. Dan ga ik ervan uit dat dit dan in iBabs komt als zijnde voor de openbare controle op dat die toezegging afgedaan is op deze manier. En anders – dat was namelijk datgene waarom verzocht is: zou u het alstublieft op schrift willen laten zetten dat dat uitstel is verleend is rond die GR'en? En als dit het dan is, ja, dan zie dat graag in iBabs verdwijnen.

De vicevoorzitter: Wil de burgemeester daar nog op reageren?

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Nee, volgens mij heb ik mijn antwoord al gegeven.

Besluitvorming
De vicevoorzitter: Oké, dank u wel. Dan gaan wij over naar de stemming. Nu komt eerst het amendement in stemming met als titel 'Aanpassing zienswijzen begrotingen 2027 GGD, VRD en ODD'.
Zijn er stemverklaringen? Meneer Koops.

De heer Koops (D66): ... namens de fractie van D66. Uiteraard zullen wij het amendement niet steunen. Dat is volgens mij redelijk in lijn met onze bijdrage. Dat betekent voor ons echter niet dat wij daarmee, mocht het amendement worden aangenomen, het raadsvoorstel niet kunnen steunen. Dat gaat natuurlijk nadrukkelijk over de begrotingen en de jaarrekeningen van de GR'en, waar wij ons dus wel degelijk in kunnen vinden.

De vicevoorzitter: Goed. Dan is de stemming nu geopend. (…) Het amendement is aangenomen met 34 stemmen voor en 5 stemmen tegen. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van 50PLUS (1), het CDA (4), de ChristenUnie (1), Forum voor Democratie (4), Hart voor Emmen (1), de Partij van de Arbeid (4), de PVV (2), de SP (1), de VVD (2) en Wakker Emmen (14). Tegen hebben gestemd de fracties van D66 (2), GroenLinks (1) en Veilig Emmen (2).
Dan brengen wij het geamendeerde raadsbesluit in stemming. Maar voordat ik dat doe, moet er eerst even gevraagd worden of daar nog stemverklaringen op zijn en moet er nog even wat rechtgezet worden. Want in het voorstel staat de VRD toegevoegd. Bij het besluit is er een schriftelijke omissie ontstaan en is de VRD niet toegevoegd. Dus dit wil ik bij dezen rechtzetten, dat de VRD ook onderdeel gaat zijn van besluitpunt 1 in het geamendeerde besluit bij dit raadsvoorstel.
Zijn er stemverklaringen op het geamendeerde besluit? Niemand? Dat brengen we dit ook in stemming. (…) Dan is dit geamendeerde raadsvoorstel aangenomen met 32 stemmen voor en 7 stemmen tegen. Voor het geamendeerde besluit hebben gestemd de fracties van 50PLUS (1), het CDA (4), de ChristenUnie (1), D66 (2), GroenLinks (1), de Partij van de Arbeid (4), de PVV (2), de SP (1), de VVD (2) en Wakker Emmen (14). Tegen hebben gestemd de fracties van Forum voor Democratie (4), Hart voor Emmen (1) en Veilig Emmen (2).

Dan draag ik het voorzitterschap weer over aan de voorzitter.

5.D Raadsvoorstel – Nieuw inkoopbeleid, inkoopwijzer en algemene inkoopvoorwaarden

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn wij bij het laatste agendapunt van deze vergadering. Het is vijf over half elf. Volgens mij liggen we mooi op schema. (…) O nee, ik kan dat wel even toetsen. Volgens mij is het goed om in één keer door te gaan? Ja? (…) Kijk, dan had ik de stemming goed aangevoeld. Maar de vicevoorzitter wilde naar het toilet. Natuurlijk. Ja.
Wij gaan door met het raadsvoorstel 'Nieuw inkoopbeleid, Inkoopwijzer en algemene inkoopvoorwaarden'. Ik kijk even wie daarover het woord wil voeren. Ik kijk even rond. Dat zijn volgens mij ook wel weer alle fracties in dezen. Ja. Laat ik beginnen met de PVV. (…) O sorry, wethouder, excuus. Als u even wacht, de wethouder had inderdaad gevraagd om even een korte aftrap te geven. Excuus. Ik ging wel erg rap. En daarna geef ik graag u het woord, meneer Knol. Ja. Mevrouw de wethouder, een kort aftrapje.

Inleiding college
Mevrouw Kuipers (wethouder): Voordat we beginnen met de eerste termijn, wil ik graag kort iets zeggen naar aanleiding van de behandeling in de commissie. In de commissie hebben wij uitgebreid gesproken over het inkoopbeleid en veel vragen zijn er gesteld. Die vragen zijn inmiddels zo zorgvuldig mogelijk en zo volledig mogelijk schriftelijk beantwoord.
Dan wil ik nog terug naar de kern van het raadsvoorstel dat voorligt. Vanavond wordt uw raad gevraagd het inkoopbeleid van 2024 in te trekken. De aanleiding hiervoor is de actualisatie van het inkoopbeleid. Daarbij is gekeken naar onze ervaringen uit de praktijk, de evaluatie en de ontwikkelingen in wet- en regelgeving en jurisprudentie. Op basis daarvan is het beleid op een aantal punten aangepast.
Een belangrijk uitgangspunt daarbij is maatwerk en proportionaliteit. Niet iedere opdracht is hetzelfde en niet iedere opdracht vraagt om dezelfde aanpak. We willen dan voldoende ruimte houden om per opdracht een passende afweging te kunnen maken. Rechtmatigheid en transparantie blijven daarbij uiteraard de basis.
Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik eerst even naar de fractie van Hart voor Emmen, want die heeft aangekondigd met een amendement te komen. En dan kom ik bij de PVV, de heer Knol.

Eerste termijn
De heer De Jong (Hart voor Emmen): Voorzitter, zoals we tijdens de behandeling in de commissie ook al bespraken, is er iets merkwaardigs aan dit voorstel. De raad wordt namelijk gevraagd om het inkoopbeleid van 2024 in te trekken. Het vaststellen van het inkoopbeleid is volgens het college dan weer aan het college. Tijdens de behandeling in de commissie is er veel stilgestaan bij artikel 34 van de Financiële Verordening. Maar artikel 34 is niet gewijzigd. Ook niet toen wij in 2024 deze keuze gemaakt hebben om hem wél vast te gaan stellen. De tekst die ons vandaag zogenaamd geen keuze laat, bestond dus toen de raad het inkoopbeleid van 2024 vaststelde, ook.
Dat laat twee mogelijkheden. Óf de raad was in 2024 misschien wel al onbevoegd en heeft niemand dat onderkend, óf artikel 34 wordt vandaag strenger uitgelegd dan de tekst misschien wel vereist. In beide gevallen is de mededeling dat dit juridisch nu eenmaal zo is, wat ons betreft geen afdoende motivering. Een ongewijzigd artikel schept niet zonder uitleg ineens een andere bestuurlijke werkelijkheid.
Onze fractie wil de raad niet op de stoel van de inkoper zetten. Wij willen geen leveranciers kiezen, geen bestekken schrijven en niet per opdracht de procedure bepalen. Dat is de uitvoering en die behoort, zoals artikel 34 zegt, aan het college. Maar die uitvoering is geen kaderstelling. Artikel 34 zegt dat het college interne regels vastlegt. Er staat niet dat de raad geen strategische, politieke of financiële kaders mag stellen. Artikel 212 van de Gemeentewet draagt de raad juist op, de uitgangspunten voor het financieel beleid, beheer en de organisatie vast te stellen.

Inkoop is de plaats waar gemeenschapsgeld wordt omgezet in keuzes. Dan sturen we op de laagste prijs, totale kosten en krijgt het lokale of het regionale MKB binnen de wet een eerlijke kans. En hoe worden de afwijkingen verantwoord? Dat zijn geen technische bijzaken, daarover hoort de raad wat ons betreft vooraf kaders te stellen. En 'ter kennisnemen' is geen kaderstellen. De beslissing is dan immers al genomen. De raad mag vragen stellen, maar kan dat beleid dan niet wijzigen.
En daarom dienen wij een amendement in. Het wijst het nieuwe collegebeleid niet af en haalt de uitvoering niet terug naar de raad. Het bepaalt alleen dat het inkoopbeleid van 2024 pas wordt ingetrokken nadat de raad zowel een wijziging van artikel 34 als een nieuw Strategisch Inkoopkader heeft vastgesteld. De eerder gedeelde mogelijke formulering van artikel 34 is vanavond geen besluitstuk. Ze laat slechts zien hoe de rolverdeling later zou kunnen worden uitgewerkt. Levert dit vertraging op? Nee. De uitvoering hoeft geen dag stil te zitten. Het college behoudt zijn bevoegdheden en moet het aanbestedingsrecht naleven. Alleen de intrekking van het bestaande raadskader wacht op haar vervanger. Dat is wat ons betreft ordentelijk bestuur.
Voorzitter, de raad verliest haar positie zelden met één groot besluit. Meestal gebeurt dat geleidelijk, via stukken die slechts ter kennisname worden aangeboden en bevoegdheden die dan ongemerkt verschuiven. Vanavond kunnen wij die grens helder trekken: de raad stelt de kaders en het college voert uit en legt verantwoording af. Wij vragen dan uw raad ook om steun voor dit amendement.
Tot zover in eerste termijn.

Amendement 'Geen intrekking zonder raadskaders'
(ingediend door de fractie van Hart voor Emmen)
'De gemeenteraad van Emmen, in vergadering bijeen op donderdag 24 september 2026, bij de behandeling van agendapunt 5.D 'Raadsvoorstel – Nieuw inkoopbeleid, inkoopwijzer en algemene inkoopvoorwaarden',

Wij stellen voor om het voorgestelde besluit aan te passen:

Besluit:

1. ***'Het inkoopbeleid 2024 in te trekken met ingang van de datum waarop zowel de wijziging van artikel 34 van de Financiële Verordening als het nieuwe Strategische Inkoopkader door de gemeenteraad zijn vastgesteld, zodat de raad bij het vaststellen van de Financiële Verordening in de gelegenheid wordt gesteld strategische, politieke en financiële kaders te stellen, en daartoe een voorstel van het college tegemoet te zien.'***

De heer Knol (PVV): De beantwoording laat zien dat lokaal inkopen serieus genomen moet worden. Ongeveer 43 procent van de gemeentelijke uitgaven landt lokaal. Ook wordt een jaarlijkse evaluatie toegezegd. Dat is winst. Maar wij willen dat het geen papieren werkelijkheid wordt. De PVV steunt minder bureaucratie en ruimte om opdrachten tot 70.000 euro sneller en enkelvoudig te gunnen. Dat dit kansen biedt voor ons MKB, is helder, maar Emmense ondernemers moeten daarbij aantoonbaar eerst aan bod komen. Pas als lokaal er geen geschikte partij is, kijken we breder in Drenthe.
Tegelijkertijd lezen wij dat een een-op-een-gunning tot 70.000 euro standaard kan zonder motivering per opdracht. Juist dan moet worden voorkomen dat er steeds dezelfde bekenden aan tafel zitten. Objectieve selectie, geen kunstmatig opknippen van opdrachten en zicht op herhaalde gunningen zijn voor de PVV onmisbaar.
Ook op de meervoudige onderhandse aanbestedingen willen wij regie en controle. De gemeente kiest zelf welke bedrijven worden uitgenodigd. Daarom moet voor de raad helder zijn op basis van welke objectieve criteria partijen worden geselecteerd. Of er rotatie plaatsvindt en of nieuwe lokale ondernemers daadwerkelijk de kans krijgen. Meervoudig onderhands aanbesteden mag geen gesloten kring van vaste leveranciers worden. Jaarlijkse evaluatie moet daarom inzicht geven in de lokale omzet en het aantal opdrachten, herhaaldelijke enkelvoudige gunningen, de selectie en uitkomst van meervoudige onderhandse procedures, oranje-rode procedures, afwijkingen van inkoopadviezen en collegebesluiten.
Tot slot. Duurzaamheid, SROI en NVOI en VN-STG's mogen geen ideologische afvinklijst worden die lokale ondernemers uitsluit en opdrachten onnodig duur maakt. De gemeente moet doelmatig

inkopen met ruimte voor maatschappelijke doelen als die proportioneel uitvoerbaar en betaalbaar zijn. De STG's mogen nooit een vrijbrief worden om voorkeursleveranciers te selecteren. Als de wethouder deze controlepunten en de jaarlijkse rapportage expliciet bevestigt, dan kan de PVV instemmen met het intrekken van het oude beleid. Zonder die waarborg blijft het voor ons te vrijblijvend.
En wij zullen voor het amendement van Hart voor Emmen stemmen. Dank u wel.

De heer Schrik (FvD): In de commissie heeft Forum voor Democratie al aangegeven dat wij positief staan tegenover minder bureaucratie en kansen voor lokale ondernemers, maar dat dit nieuwe inkoopbeleid ook een aantal risico's kent. Het evaluatierapport 'Inkoopbeleid en Inkoopwijzer 2024' constateert namelijk dat de lokale markt in verschillende sectoren verzadigd is en dat de prijzen regionaal harder zijn gestegen dan het landelijk gemiddelde. Tegelijkertijd wordt voorgesteld om opdrachten tot 70.000 euro enkelvoudig een-op-een te gunnen en werken tussen de 1,5 en 3 miljoen euro vaker meervoudig onderhands aan te besteden.
Voorzitter, minder bureaucratie is goed, maar minder concurrentie mag er niet toe leiden dat onze inwoners uiteindelijk veel meer betalen. Daarnaast zien wij dat duurzaamheid, CO2-reductie en inclusiviteit een steeds grotere rol krijgen bij gemeentelijke inkopen, terwijl uit de evaluatie tegelijkertijd blijkt dat dergelijke keuzes ook tot aanzienlijke meerkosten kunnen leiden. Wij vinden dat gemeentelijke uitgaven getoetst moeten worden op prijs-kwaliteitverhouding en dat er zeer zorgvuldig met gemeenschapsgeld moet worden omgegaan, zeker in een tijd van een negatieve Meerjarenbegroting.
Bij het raadsvoorstel ligt een amendement voor van Hart voor Emmen. De gedachte daarachter vinden wij juist. De gemeenteraad moet niet alleen achteraf controleren, maar vooraf de strategische en politieke kaders voor het gemeentelijke inkoopbeleid kunnen vaststellen. Zeker bij keuzes over concurrentie, lokaal inkopen en maatschappelijke voorwaarden hoort de raad haar kaderstellende rol te vervullen.
Maar het amendement roept bij ons nog wel een praktische vraag op. Het inkoopbeleid 2024 blijft volgens het amendement van kracht totdat de raad zowel de wijziging van artikel 34 als het nieuwe Strategische Inkoopkader heeft vastgesteld. Daarom vragen wij het college: mocht dit amendement door de raad komen, wordt het inkoopbeleid 2026 vervolgens ook aangepast wanneer de strategische kaders die de raad na het amendement vaststelt, daartoe aanleiding geven? Het amendement legt die koppeling op dit moment namelijk nog niet expliciet vast. Met het amendement kunnen wij als fractie positief tegenover dit raadsvoorstel staan.
Dank u wel.

Mevrouw Gommer (CDA): Onze inhoudelijke vragen over het nieuwe inkoopbeleid zijn in de commissie al beantwoord. Een meer principiële vraag die wij in de commissie hebben gesteld, bleek niet alleen bij ons te leven. Hebben wij ons als raad niet iets te veel op afstand gezet? In de Verordening Financieel Beleid, Beheer en Organisatie is geregeld dat het college de interne regels voor inkoop en aanbesteding vaststelt. Daarmee heeft de raad op dit moment onvoldoende mogelijkheden om vooraf inhoudelijke kaders te stellen.
En dat is ook precies wat het amendement van Hart voor Emmen heeft gesteld. Het amendement voorziet naar onze mening in een behoefte van de raad om grip te houden op de strategische, politieke en financiële kaders van het inkoopbeleid, terwijl het college de ruimte houdt om de kaders uit te werken in het beleid en de uitvoering. Daarom zullen wij het amendement steunen.
Tot zover.

De heer Meijer (VVD): Ja, wij kunnen ons vinden in het voorstel zoals het gepresenteerd is. De wethouder heeft dit zeer uitgebreid toegelicht. Dat was een erg lange toelichting. Ik was heel lang aan het scrollen en dacht: wanneer komt dit tot een einde? Maar dank voor de toelichting.
Het amendement kunnen wij niet steunen.
Voor de VVD is belangrijk dat er lokaal kan worden aanbesteed en dat het MKB ook een eerlijke kans krijgt op opdrachten van de gemeente.
Wij worden ook erg enthousiast – dat las ik vanmiddag – over de organisatie van een MKB-symposium, speciaal voor inkoop op dinsdag 27 oktober bij FC Emmen. Ik denk dat het goed is dat ondernemers worden meegenomen in hoe ze kunnen inkopen en aanbesteden bij de gemeente.

Tot zover.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Ik heb dan wel een vraag aan de heer Meijer. De heer Meijer geeft aan dat hij niet mee kan gaan in het amendement dat ik zojuist heb ingediend. Dit omdat het namelijk het lokale MKB buitenspel zou zetten. Ik zou heel graag van de heer Meijer willen weten waarop hij die conclusie gebaseerd heeft. Dat heeft nergens in de tekst gestaan namelijk.

De heer Meijer (VVD): Ik praatte in één alinea door. Eén opmerking was: 'Wij steunen niet het amendement.' En de tweede alinea was het stukje over lokaal aanbesteden. Dat waren twee verschillende stukjes.

De voorzitter: Er stond een punt tussen zeg maar. Een punt kan soms echt helpen.

De heer Meijer (VVD): Later op de avond word ik wat sneller!

De voorzitter: U dacht dat het een zin met een komma was, meneer De Jong. Ja? Voldoende? Ja? Oké, voldoende, dank u wel. Dan gaan we naar de Partij van de Arbeid. (…) Meneer Dutilh, u hebt nu ervaring. Dus u neemt zo uw pasje mee. De heer Dutilh.

De heer Dutilh (PvdA): Precies. Als je je pasje bij je hebt, komt alles goed.
Voorzitter, zoals al benoemd betreft het voorliggende raadsvoorstel niet meer of minder dan het intrekken van het Besluit Inkoopbeleid 2024. Het nieuwe inkoopbeleid wordt door het college vastgesteld en ter kennisname aan ons voorgelegd.
Onze fractie kan zich vinden in de inhoud van het nieuwe inkoopbeleid. Het is aangepast aan de actualiteit, de nieuwste modellen van de VNG en de handvatten zoals geboden in de Gids Proportionaliteit worden nog steeds toegepast. Wij vinden de procedure van vaststelling van nieuw inkoopbeleid, zoals die er nu ligt, afdoende. De rol van de raad is wat ons betreft voldoende geborgd. Het college licht dit ook toe in de schriftelijke beantwoording van de gestelde vragen uit de commissievergadering van 10 september.
Daarom zien wij nu nog niet direct de toegevoegde waarde van de wijzigingen zoals voorgesteld in het amendement van Hart voor Emmen. Wij horen zometeen echter graag de verdere inbreng van het college hierover en komen, indien wij dat van toepassing vinden, in tweede termijn daar nog even op terug.
Tot zover.

De heer Bos (Wakker Emmen): Voorzitter, in de commissievergadering van donderdag 10 september is dit agendapunt uitgebreid aan bod gekomen. Er is een stortvloed aan vragen gesteld die het college heeft beantwoord. Wakker Emmen wil hier niet verder op ingaan, omdat wij dit in het nieuwe inkoopbeleid en het amendement van september 2025 inzake de Gids Proportionaliteit terugvinden. Maar ook de ophoging van de maximale een-op-een-inkoop- en aanbestedingsopdrachten is in overeenstemming met het evaluatierapport 'Inkoopbeleid en Inkoopwijzer' van november 2025. En niet te vergeten, het in het evaluatierapport genoemde contractbeheersysteem wordt operationeel.
Voorzitter, geven wij nu als raad volgens artikel 34 van de Financiële Verordening onze toezichthoudende functie op? Nee. Wakker Emmen vindt juist van niet. Jaarlijks komt het college met een overzicht van de aanbestedingen en inkopen. Op basis van dit overzicht hebben wij als raad inzicht in de uitvoering van het beleid. Willen wij het anders, dan is het aan de raad om met een initiatiefvoorstel te komen om een en ander terug te draaien. Maar Wakker Emmen wijst erop dat we hier juist voor het repressieve toezicht hebben gekozen om de inkoop en aanbesteding sneller te laten verlopen. Het gaat namelijk om het reguliere werk van het college én het ambtelijk apparaat.
Voorzitter, Wakker Emmen geeft het college wel mee om een uitgebreidere overzichtstabel te maken van inkopen en aanbestedingen en wel per beleidsonderdeel en deze dan wel uit te breiden met een kolom waarin staat dat de opdracht aan een lokaal dan wel een regionaal bedrijf is gegaan. Hierdoor heeft de raad meer inzicht waar het huidige lage cijfer 42 procent lokale en regionale bedrijven vandaan komt. Ook wenselijk is een kolom waaruit de door de VNG aangegeven Global Goals staan die met de inkoop en aanbesteding zijn gehaald. Dit kan overigens gewoon ook met de vermelding van

een nummer of nummers. Emmen is namelijk aangesloten bij het VNG-netwerk Gemeenten voor Global Goals.
Voorzitter, tot slot. Het college krijgt vanuit Wakker Emmen het vertrouwen om op een juiste wijze tot uitvoering te komen om de inkoop en aanbesteding uit te voeren. Want wij vinden dat wij in deze politieke arena vertrouwen moeten zien te krijgen en niet telkens weer moeten zien te verdienen. En daarom zal Wakker Emmen niet instemmen met het amendement van Hart voor Emmen. Want het nu te nemen besluit geeft het college automatisch de opdracht om inzicht te geven en daarmee het vertrouwen niet te beschamen.
Dank u wel.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ja, het nieuwe inkoopbeleid. Met dit raadsvoorstel wordt de raad gevraagd om het inkoopbeleid van 2024 in te trekken, terwijl het college zelf het beleid van 2026 vaststelt en de raad mag het bekijken. De fractie van 50PLUS trekt hier toch wel een grens. Met dit raadsvoorstel verruimen we de marges fors. Een-op-een-gunningen gaan tot 70.000 euro, onderhands gunnen bij werken tot maar liefst 3 miljoen euro. En het makkelijker maken om af te wijken van het advies van het eigen deskundige team Inkoop: nou, dat is nogal wat!
Voor 50PLUS is steun aan dit besluit niet helemaal vanzelfsprekend. Wij kunnen dit alleen overwegen als het college ons nu de harde garanties en toezeggingen geeft dat het zicht op deze grote bedragen niet verdwijnt.
Lokaal MKB: hoe garandeert het college dat deze versoepeling niet leidt tot vriendjespolitiek – ik heb het al eerder gehoord vanavond – buiten de regio, maar dat onze lokale MKB-ondernemers in Emmen juist hiervan profiteren?
De houdgreep op het beleid. Is het college bereid de toezeggingen te doen dat bij het eerste het beste signaal van onrechtmatigheid het inkoopbeleid direct weer ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd? Als de raad nu haar controlerende tanden laat trekken, staan we over een jaar tandeloos bij de microfoon te lispelen over een dossier dat achteraf mis is gegaan.
Het amendement van Hart voor Emmen: dat zullen wij steunen. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. En wat een poëzie op de late avond, zeg. ‘Controlerende tanden’, ‘lispelend’: ja. De ivoren wachters.
Kan ik nog even naar de fractie van Veilig Emmen? Wilde die nog het woord voeren? Nee. Dit waren de bijdragen in eerste termijn? Dat is het geval? Goed. Mevrouw de wethouder. (…) Aan u het woord.

Reactie college
Mevrouw Kuipers (wethouder): Dank aan de raad voor alle inbreng van de fracties.
In mijn aftrap heb ik het al aangegeven: in de commissie is er uitgebreid stilgestaan bij dit onderwerp en de vele schriftelijke vragen zijn beantwoord. Ik wil daarom vooral op de hoofdlijnen ingaan die ik in de bijdrage van vanavond heb gehoord.
Ik hoorde van diverse fracties vragen over de lokale en regionale ondernemers en dat we die belangrijk vinden. We willen, waar dat binnen de regels mogelijk is, de ruimte bieden aan lokale en regionale ondernemers en het voor hen zo toegankelijk maken om mee te dingen naar gemeentelijke opdrachten. In beginsel wordt er altijd lokaal gekeken, maar we kijken altijd naar de prijs-kwaliteitverhouding.
Het inkoopbeleid wordt jaarlijks geëvalueerd. En daarbij kijken we naar de werking van het beleid in de praktijk en de resultaten die we daarmee bereiken. Ook heb ik de wens gehoord dat wij meer inzichten geven in het lokaal en regionaal inkopen en de bijdrage en doelen die we als gemeente daarbij hebben. Die wens neem ik mee in de verdere uitwerking van de jaarlijkse evaluatie. Daarbij kijken we welke informatie beschikbaar is en hoe we die daarin kunnen meenemen. Ik kan dus nu niet precies toezeggen hoe we dat gaan doen, maar de wens zal hierin meegenomen worden.
En dan, voorzitter, het amendement van Hart voor Emmen. Ik vernam al aardig wat tegenstellingen en voorstellingen op dit amendement. Ik begrijp ook de gedachte achter het amendement. Maar met het amendement wordt er voorgesteld om de kaderstellende rol van de raad nadrukkelijker te borgen voordat het inkoopbeleid van 2024 wordt ingetrokken. Het college ziet de noodzaak van een afzonderlijk Strategisch Inkoopkader echter niet. De raad stelt nu al kaders, onder andere via de Financiële Verordening, de Begroting en de geldende beleidskaders. Binnen die kaders stelt het college het inkoopbeleid vast en is het verantwoordelijk voor de uitvoering. De raad houdt daarbij haar

controlerende rol. Een afzonderlijk Strategisch Inkoopkader voegt juridisch geen extra bevoegdheden of waarborgen toe. Daarbij vinden wij het belangrijk, voldoende ruimte te houden voor maatwerk en proportionaliteit. Zoals ik al zei: het college ziet daarom geen noodzaak tot die extra stap die met dit amendement wordt voorgesteld.
Voorzitter, uiteindelijk wordt de raad vanavond gevraagd het inkoopbeleid 2024 in te trekken. En daarmee kan het college het geactualiseerde inkoopbeleid 2026 vaststellen en kunnen we de verbeteringen die uit de evaluatie kwamen, ook daadwerkelijk doorvoeren.
Tot zover.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Twee jaar geleden hebben we dit debat ook flink en fors gevoerd naar aanleiding van een amendement van Wakker Emmen en nog wat andere partijen. Maar kern van dat debat was inderdaad de bevoegdheidsverdeling, dat we als raad beleid willen vaststellen. En nu ging het debat in de commissie daar ook over, maar een heel duidelijk antwoord waarom dat nu anders moet, blijft eigenlijk uit. En ik hoor u dat nu ook niet zeggen. De heer De Jong vraagt om een strategisch inkoopkader. Hoe we dat dan noemen, is even daargelaten, maar dat het beleid principieel bij de gemeenteraad ligt en niet bij het college. En die wijziging is nog steeds niet voldoende gemotiveerd. Waarom gaan we dit nou anders doen ten opzichte van het amendement twee jaar geleden?

Mevrouw Kuipers (wethouder): Nou, het amendement van twee jaar geleden is toegevoegd aan het beleid dat er destijds lag. Dat is ook goed, maar het college mag het vaststellen en binnen de geldende kaders die er gegeven zijn vanuit de Financiële Verordening, vanuit de Begroting, stellen wij dit vast. En daarmee wordt ook het amendement van 2024 meegenomen en dat verandert in feite niet.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Ja, voorzitter, die kaders waren in 2024 precies hetzelfde. Want toen was het voorstel ook eerst om in te stemmen met het inkoopbeleid. Maar toch zei de raad met het amendement: nee, we moeten dat als raad zelf vaststellen. En ik hoor u nu zeggen dat het amendement ook nog steeds wordt meegenomen. Ja, dat kan niet als wij het niet alsnog vaststellen. Dus we lopen daar toch een beetje tegen die bevoegdheidsverdeling aan. Gaan wij principieel over beleid of trekt het college dat naar zich toe?

Mevrouw Kuipers (wethouder): U stelt de kaders. Ik kan het nog wel een keer zeggen, maar dan val ik wel in herhaling hierbij. De kaders worden gesteld. U blijft in control door die kaders te stellen. Het amendement uit 2024 is meegenomen in het beleid van 2024 en is ook verwerkt in het beleid van 2026. Al die wijzigingen zijn er ook in doorgevoerd. U blijft gewoon door middel van die Financiële Verordening en de Begroting de kaders stellen.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Ja, voorzitter, dan kom ik tot de conclusie dat de enige optie is om tegen dit voorstel te stemmen en het beleid dus niet in te trekken. Want daar gaan we dus zelf over.

De voorzitter: Ja, dat is uw conclusie. Ja. Ik kijk even naar de wethouder, voordat ik naar de tweede termijn ga. Voldoende? Ja? Wie heeft nog behoefte aan een reactie in de tweede termijn, alvorens we overgaan tot de besluitvorming? In ieder geval vanuit het CDA. (…)
Sorry? Een schorsing.

Mevrouw Gommers (CA): Ja, ik wou graag een schorsing. Vijf minuutjes: even overleggen met mijn fractiegenoten.

De voorzitter: Ja, oké. Ik stel voor om voor de tweede termijn inderdaad even vijf minuten te schorsen. Maar dan inderdaad kort, hè? Voorkom even dat we in alle gaten en hoeken van het gemeentehuis gaan duiken. We gaan door tegen 23 uur 10. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De voorzitter: Dames en heren, ik stel voor om verder te gaan. (…) In de wetenschap dat het Nederlands elftal gelijk heeft gespeeld. (…) 'Tegen wie', hoor ik? Dit soort vragen... De *Duutsers*.
In ernst, wij zijn bij een belangrijk raadsvoorstel rondom het nieuwe inkoopbeleid, de Inkoopwijzer en de algemene inkoopvoorwaarden. We hebben de eerste termijn gehad, we hadden in die bespreking ook een amendement, een schorsing is aangevraagd door het CDA.
Ik vraag nog even: wie wil er in tweede termijn het woord voeren? Dat is in ieder geval het CDA. Dan begin ik daar. Dat kan vanaf uw stoel, mevrouw Gommer. Ja.

Tweede termijn
Mevrouw Gommer (CDA): Nou, het was dat de ChristenUnie nu ook al aangaf: moeten wij naar onze mening de situatie die in 2024 is ontstaan, corrigeren en het financieel beleid aanscherpen? Wij steunen het amendement zoals ook al in mijn eerste termijn aangegeven.
Ik kan ook al een stemverklaring daaraan vastknopen, dat als dat het niet haalt – wat natuurlijk technisch kan – wij tegen het voorgestelde besluit zullen stemmen.
Tot zover.

De heer Kuiper (SP): Wij zullen het amendement steunen. En net als het CDA: mocht het amendement het niet halen, dan stemmen we ook niet voor het voorstel.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Ja, dit is een raadsvoorstel uit de erfenis van de voorgaande wethouder. Die staat zelfs nog als portefeuillehouder op dit raadsvoorstel, dus die regeert nog – over zijn eigen graf heen, wou ik zeggen. Maar zo ver is het nog niet.

De voorzitter: Hij is nog enorm levend. Enórm!

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Hij is nog enorm levend, maar niet meer de portefeuillehouder als wethouder in ieder geval. Maar nou ja, met dat kleine interruptiedebat dat we hebben gehad, kom ik wel tot de conclusie dat dit raadsvoorstel zo niet door kan. In eerste instantie ook steun voor het amendement en anders niet.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Ik voel me met name in de bijdrage van de overige partijen enorm gesterkt in het amendement dat ik heb ingediend. Ik ben blij dat daarvan bij een groot deel van deze raad de meerwaarde ingezien wordt.
En ook hier alvast onze stemverklaring. Ja, wij stemmen voor dit amendement en mocht het niet halen, dan zullen wij natuurlijk tegen het raadsvoorstel stemmen.
Tot zover in tweede termijn.

De voorzitter: Dat lijkt logisch. Dat waren de bijdragen in tweede termijn? Ja?

Besluitvorming
De voorzitter: Volgens mij kunnen we overgaan tot de besluitvorming op dit punt, te beginnen met het amendement, 'Geen intrekking zonder raadskaders'. We hebben al wat stemverklaringen gehoord. Sommigen waren er al aan 'vastgeknoopt' zelfs, dus dat is ook mooi. Zijn er nog meer stemverklaringen ten aanzien van het amendement? Dat is niet het geval.
Dan breng ik het amendement in stemming. (…) Het amendement is verworpen met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS (1), het CDA (4), de ChristenUnie (1), Forum voor Democratie (4), GroenLinks (1), Hart voor Emmen (1), de PVV (2), de SP (1) en Veilig Emmen (2). Tegen hebben gestemd de fracties van D66 (2), de Partij voor de Arbeid (4), de VVD (2) en Wakker Emmen (14).
Dan gaan we naar het hele raadsvoorstel. Dat gaat over het inkoopbeleid 2024 in te trekken. Is daarover nog een stemverklaring? Ja, meneer Schrik als eerste.

De heer Schrik (FvD): Ik wil mij aansluiten bij de andere raadsleden, dat aangezien het amendement het niet heeft gehaald, wij tegen het voorstel stemmen.

De heer Knol (PVV): Wij ook. De toezegging kwam op ons over als een lege huls. Dus ook met die reden stemmen wij tegen het voorstel.

De heer Kasteleijn (50PLUS): 50PLUS stemt ook tegen.

De voorzitter: Ja, dat is... Hebben we daar voor duizenden euro's een apparaat voor aangeschaft en dan... Ik ga u niet alleen vragen wat u doet. Het ging om een stemverklaring, meneer Kasteleijn! Maar goed, het is kwart over elf. Ja. Zijn er nog meer mensen die willen aangeven of ze voor of tegen stemmen? Dit waren de stemverklaringen, in ernst?
Dan gaan we over tot de besluitvorming ten aanzien van dit punt. (…) Dan is dit voorstel aangenomen met 22 stemmen voor en 17 stemmen tegen. Voor hebben gestemd de fracties van de fracties van D66 (2), de Partij voor de Arbeid (4), de VVD (2) en Wakker Emmen (14). Tegen hebben gestemd 50PLUS (1), het CDA (4), de ChristenUnie (1), Forum voor Democratie (4), GroenLinks (1), Hart voor Emmen (1), de PVV (2), de SP (1) en Veilig Emmen (2). Aldus besloten.

6. Sluiting

De voorzitter: En daarmee komen we aan het eind van een lange avond. (…)
Als ik nog even uw aandacht mag... Even de complimenten voor de wijze waarop we met elkaar vanavond gedebatteerd hebben, met aan het begin ook steun van de vicevoorzitter. Toen zeiden we: nou, we hebben een heel volle agenda en het begon ook nog een keer wat later. Op zich om een heel goede reden. Maar dan zou het helpen om daar even wat kort en bondig links en rechts het woord te voeren. Nou, dat is volgens mij redelijk gelukt. Dan hebben we in relatief korte tijd nog een heel aantal belangrijke besluiten genomen.
Dank daarvoor. De vergadering is gesloten. Ik nodig iedereen uit voor een hapje en een drankje. De vergadering is gesloten.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van 29 oktober 2026,

De voorzitter,

De griffier,